



# ప్రకటన సంఘము

అవారపదార్థములు; ధరలు.

అధికారప్రకటనలు

అవారపదార్థాధికారి నియోజనములను అవారపదార్థములధరలు ముద్రాపత్రములను పెక్కుచోట్ల అసంక్లప్తి వ్యాపించినది. వస్తువులు దొరకుటయే దుర్లభముగనుండు నీసమయముల ధరల కొక్కసారిగ ముద్రాపత్రము బ్రయత్నించుట చాలకష్టము. మిక్కిలి అపాయకమునగు. ఒకప్పుడు వస్తువు కనబడకుండ దాచివేయబడుటయు సంభవన సంభవించుచున్నది. మిక్కిలి భారతన్నమునంటి విశాలజేతమున నిట్టి యేర్పాటులు నింపాడిగ జరుగక వినుతేను. ఇంకను పంట లిదివర కన్న గు పెరుగనిరియని చెబుటవలనను, తత్కారణమున వస్తువులు కొంతవరకు నను సంగతి విశేషమేయగుటను ఇంతలోనే ధరలు విశేషముగ ముద్రాపత్రము వలనను విశేషము.

బర్మా ధాన్యము.

బర్మాదేశమునండియ విశేషముగ ధాన్యము ఎగుమతి కావలసియున్నది. అప్పుటనే స్థానికనియోగమునకు జారి నంతటికంటె పెక్కువరకు పండగలదు. హిందూదేశప్రభుత్వమువారి యుత్తరపుట నమనరించి బర్మానుండి యిత్తరదేశములకు వరి యెగుమతి కావలయునని లైసెన్సులు రద్దుచేయబడినవి. విశేషముల కంటలను అవారపదార్థముల పరిమితి విశేషముగ తగ్గించబడినది. అవియైన భారతీయుల యంశుదేశములకు మాత్రమే పంపబడుచున్నవి. ఇంక వింతలోనే విక్రయించుటకు ప్రోత్సహించు నేట్లు గుంటిపెట్టలయును నిశ్చయించి తగిన యేర్పాటులను జేయుటకు అవారపదార్థాధికారి రంగును నగరమున కేగెను. అత డిదివరకే కొంతవరకు హిందూదేశమున కంటుటకు వీలగునని తెలిపియున్నాడు. ఆ సరకెంతవరకు వర కంపదగినదియు ఎంతవర కవృద్ధిగినదియు నతిగట్టించుచున్నాడు. ఇట్లు చేయబడు వని తెలియుటవలన నిప్పటికే చాల విశేషముగ పెరిగినధరలు కొంత మందగించినవి.

అంతరంగిక వ్యాపారము.

అవారపదార్థముల అంతరంగిక వ్యాపారమును గురించి ఇదివరకే తగిన కట్టుదిట్టములు చేయబడినవి. కొంతమంది వర్తకులు కొన్ని ప్రత్యేకములందలి సరకునంతటికి విశేషముగ చేర్చి తన్నులమున ధరలను పెంచుచు ప్రయత్నించుచున్నారని ధర లాకేరితి నుండవలయునని కానియటవలన నిట్టివారి దుండగము లడుగంట గలవు. ఒకే రాజధాని నుండి ఇంకొక రాజధాని కి గోరు ము లగు గాని ధాన్యముగాని పంపవలయు నని నట్లుచేయు నడుజన ఈయనల అధికారినుండి సర్టిఫికేటులను తీసికొని రావలయును. లేకున్న వారంపహాసపుస్తపులను రెయిల్వే అధికారులు పుచ్చుకొనకుండుననియు ఏర్పాటులు చేయబడినవి. అట్లనే ఆ యా రాష్ట్రములందలి అంతరంగిక ప్రదేశములందును కట్టుదిట్టములు చేయబడినవి. గోరుమలగాని ధాన్యముగాని ఒకదేశ ఎగుమతి చేయబడిన నది అధికారులును వస్తువును కొనుక్కొనిన యతడును గలనీ అంగీకరించిన ధరలకు మాత్రమే నిర్ణీత మగును. ఇందువలన ఎప్పుడు లాభములను తీయుటకు వీలు లేకుండును. చాలవలన ధరలకు నిర్ణయించవలయు అవశ్యకత యుండకుండును. ధరలను నిర్ణయించవలసి వచ్చినను అది చాల కష్టభూయిష్టము. చాలమాత్ర ప్రదేశములందు వ్యాపించియున్న కొట్ల నన్నిటిని అధికారము వంతుంచుకొనుటకు చాల ప్రయత్నములు చేయవలయును. ప్రస్తుత సందర్భ లాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారును ఏయే కొట్లను వెంటరియ వాయున్నదియు కనుగొను ప్రయత్నములందున్నారని. అయిన నీప్రయత్నములు పెద్దపెద్దకొట్లను పరిశీలించుటకే గాని లక్షోపలక్షముగనున్న గ్రామములన్నిటను ప్రత్యేకించి విశేష పరిశీలించుటగాదు. అందువలన ప్రజల నణగారినట్లుగాదు, అంతగ ప్రయోజన ముండవలయును సుభవింపవచ్చును.

ప్రపంచ మంతటను అవారపదార్థములు కొరతపడియుండుటను, యుద్ధమువలన చాధచెందిన దేశములందేమాత్రమైనను అవారపదార్థము లేకుండుటను స్థితి మరింత విషమించుచున్నది. యూరపునందు ప్రకాశమితి ములగు ప్రదేశములు విశేషముగ బర్మాధాన్యమును గోరవచ్చును. కాని అదేశముల కొంతవరకు పంపబడుననియు హిందూదేశాన సరముల ననుసరించియుండును. హిందూదేశమున వైస్యములు విశేషముగ నభివృద్ధిచేయబడినవి. వానికి విశేషముగ సామగ్రి కావలసియుండును. ఇదివరకు తెలియజేసిరియె, ఒక్క మెక

బొంబాయిలో కలవు.

దొరతనమువారు కలవునుగూర్చి యిట్లు ప్రకటించిరి. పెక్కుసంవత్సరములు వ్యవసాయ విషయమున బొంబాయి రాష్ట్రీయ సంప్రమునా నుండెను. ఈ వత్సరమున వర్షము లేనందున రాష్ట్రీయను నధికభాగమున కలవుగలిగినది. ఉత్తరమున అవారుచాబారు కయిరాలలో నీవ్రముగ నున్నది. అదటను కథివానలోను గూడ పంటలు పూర్తిగా పోయినవి. ధాన్యమును గడ్డియును గూడ దొరకుట లేదు. కాలుల దరిభూములు మాత్రమేపండినవి. బ్రోచింగినిను హిందూల కొంతమేలు. గూరముగో వింకనుమేలు. ఈ సందర్భములగు గూడ పశువులకుగడ్డి లభించుచు గాని ధాన్యములభించును. అనా మనుగరు నానీకు పూనా మండలములలో గూడ చాల పంట పోయినది. పూనాకొద్దిగమేలు అచటవానలేనేలేదు. వర్షము కాండేముగో పంటపోయినది. గూర్చుకాండేముగో ప్రతిపాట పాగున్నది. కాలువదరిభూములలో భోజనపదార్థములను పండించుట ప్రోత్సహింపవలయున్నాము. నీటిని సమృద్ధిగా నందజేయు చున్నాము. సింగులవానలేను. వర్షముగూర్చి వ్యవసాయవారు లింతవరకు వారము గడిచినందున వర్షమును భరింపగలగురుగు. ప్రతి చెరుకు మున్నగువానిని పండించినవారు వివరీకరుగు లాభములకు బడసిరి. వ్యవసాయకులూలసంఖ్య చాలుటలేదు. అపరిచితులకు గూడ మంచి కూలి లభించుచున్నది. ఈ కారణములవలన పరిష్కరణ ప్రజలకు కలవుభాధ అంతగా వాటలేదు. క్రమముగా కుంగవచ్చును.

గడ్డికలవు.

పశువులస్థితి మాత్రము దుర్భరముగ నున్నది. రాష్ట్రీయను గడ్డిలేదు. యుద్ధకారణమున విత్తరాష్ట్రీయములనుండి గడ్డి రావలసినదే పోయినది. ఈ కారణమున చాలచోట్ల పశువులు తిండిలేక మారుచున్నవని తెలియుచున్నది. ఈ కారణమున ఇతర రాష్ట్రీయములనుండి కచ్చు గడ్డి వర చాల పెచ్చినది. ప్రజలు కొకకాలకుండనున్నారు. చాలమంది వానికకను పశువులను పెచ్చుగా కొద్దిధరల కమ్మిచేయుచున్నారని, గుజరాతుకు పాను 10 రూపాయల చొప్పున 8 కొట్లపానుల గడ్డిని ఇయ్యగలవారిని కంట్రీలగుగాన కరారునామాల నియ్యగోరిరి. వ్యవసాయవారులకు బరువు ఇయ్యబడును. తనానీ బరువుకు దొరతనమువారు 20 లక్షల నిచ్చిరి. ఈ సందర్భము 30 లక్షలను నుండు వత్సరము 60 లక్షలను పంచి పెట్టబడును. ఇంకను అవసరమైనవిచ్చెదరు. నూతులు మున్నగు వానిని తత్వకొనుటకు రైతులకు బరువు నిచ్చి ప్రోత్సహింపవలసినది పెచ్చెబరువెలలోనే చుండవలసియున్నది. తొలుత బడెను. భూమికిస్తు నమూనా నూతులు, నుజరా యిచ్చుట మున్నగు విషయము లాలోచనలో నున్నవి. ఈ విషయమువారభావముతో వాలోచింపబడును.

సర్ మెకేలుబిద్యారు స్మార్కచిహ్నము:— ఒడ్డారు స్మార్కచిహ్నముగ లాహోరు సామ్యత్వ భారతీయవైనిక సంఘములకు ప్రత్యేకముగ స్థిరభరణమును నిర్ణయించుటవలన వారికి మూలదనము నేర్పువలసినది. పంజాబును పాలించిన వాగందరిలో ఒడ్డారుగారు శ్రేష్ఠతములు. మామూలు ఛాయా పటము తగిన స్మార్కచిహ్నము కావాలను. సర్ లానులారెచ్చు సర్ రాబర్డు మాంటిగోమరీ గార్డు తగిన స్మార్కచిహ్నములు వెనక నేర్పువలసినది. వారువైనిక విప్లవసమయమున బాగుగావనిచేసిరి. ఒడ్డారుగారుగూడ వారితో కుల్యముగ నేచాల విషయసమయమున పనిచేసి గది సర్ మెకేలారాటింగు గారు ను సర్ చిలియం బెయనను గారును నుచిరి. లాహోరువైనిక సంఘవాక్తిక సభయింపవారు గారి నామొందిరి. ఒకసంఘ మేర్పరపబడినది.

పొటామియాకు తప్ప తక్కిన విశేషముల కెక్కడికిని గోరు ములు పంపబడకుండ కట్టుదిట్టములు చేయబడినవి.

అవారపదార్థముల నేట్లు పంచిపెట్టవలయు ననియు నిర్ణయించుట చాల కష్టభూయిష్టము. ఆ యేర్పాటులను పూర్తిగ ఫలవంతములు చేయుటకు తగినంత అవకాశ ముండవలయును. ఈ యేర్పాటులు పూర్తియగుటకు ముందగ ఆవారాధికారి మిక్కిలి విశేషముగ లాభ పడుచున్న ప్రదేశములకు పోయి అచ్చటి యధికారులను గలసికొని తగిన యేర్పాటులను చేయవలయును. అట్లు ప్రయాణముచేసి తగిన పరిశోధనలను చేయుటవలన కాలవిశంబ మయ్యును, కొందర పనులవలన గలగు విశేష బాధలను నష్టములును కలగుటండును గావున లాభదాయకమే యగును.

పంజాబు గవర్నరు వదంతి.

ప్రజల ఆక్షేపకసభ.

లాహోరు, డిసెంబరు 2:— బ్రాహ్మ మందిరమున సోమవారము సాయంకాలము గొప్ప సభ జరిగినది. వానక్ చందు (బారిస్టరు) గారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఈ సభ రాష్ట్రీయ కొంగ్రెసు సంఘమువారిచేతను పంజాబు ముస్లిము సంఘమువారిచేతను సమావేశము చేయబడినది. ఈ క్రింది సభ్యులు ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడినవి. నవంబరు 20 తేదీన పంజాబు కాననసభలలో సంస్కరణవిధానము అనుబంధికి వచ్చిన తేదీనుండి ఈ రాష్ట్రీయ గ్రంథ్మయిని పంజాబు సినిమా సర్కిలు కమిషనునుండి నియమించవలయునని చేయబడిన తీర్మానమును లాహోరు ప్రజలగు మేమందరము ఖండించుచున్నారము. ఇచ్చుట మాడెదరు ఖండితముగ ఆక్షేపించుచున్నాము. గవర్నరువరకు వియోగించబడువారు గ్రేటు బ్రిటనులో గాజీ మహిబ్జాను కలవాడుగనుండవలయుననియు పార్లమెంటుసభ సాంప్రదాయములను చక్కగ పెరిగినవారుగ నుండవలె ననియు అనేకమారులు చేతనుచోజనసభవారును ఇతర రాష్ట్రీయ కొంగ్రెసు సంఘములవారును, జేతనుచోజన సభావేదికనుండి ఘంటాసభయగు తెలియజేసిరి. అసంగతి నే మరల ఇచ్చట ఇంకొకరడన నొక్కిన క్లాసింపుచున్నారము. కాని ఇండియన్ పబ్లికు సర్కిలునుండి పంజాబు రాష్ట్రీయనునది ఎవరివైనను గవర్నరుగ నియమించినచో పంజాబు ప్రజలందఱును తన ఆసక్తినిబట్టి పెదరు. వారు కువీకులగుదురు. తక్కిన మూడు రాజధానులలో ఎట్లా జరుగుచున్నదో ఇచ్చటగూడ అట్లునే జేయవలయును. ఎంత మాత్రము విరుద్ధముగ జరిగినను ప్రజలు సహించరు. పంజాబు కాననసభాసభ్యులలో కొంతమంది అధికారసభ్యులును, అనధికారసభ్యులును సంస్కరణసభలయిండు పంజాబు పురపరిషదులును ముఖ్యస్థానములీ మూడవదియు తక్కువ ప్రాతినిధ్యము నీయవలయుననియు కొంతమంది ప్రయత్నించుచున్నారని ఈ పురప్రజలులు జాతీయ విశాసమునకును జోకాన్యక. యువకులను ఎంతయు పాటుపడిరి. ప్రజాహితీవరకు మువీరి అంగడినది. తత్కారణమున వీరు ఎప్పుడగారవరకును అన్యత్రేయియ్యరు. కాని అట్టి మత్తుములు జేతేయేమునకు భంగ పరచుననియు అట్టి ప్రయత్నములను మానవలయుననియు ప్రజలు తీవ్రముగ బోధించుచున్నది.

యదనపల్లినుండి విశేషము లాకరిల్లు నుచ్చుప్రమరింపునని కోరిక: చెప్పి పురి ఆయుర్యేచ్ఛకలకాల వైద్యకాలలందు లక్ష్య లక్షణసహితముగ ఆయుర్యేచ్ఛము సభ్యునించి అధికారప్రములు పొందిరి. భిక్షగర్హకంధిత ఆర్. సి. క్రినివాసాచార్యులు ఎ. ఎం. ఎ. సి. గారు ఆయుర్యేచ్ఛకలయ యనుపేర నొక ఆయుర్యేచ్ఛవైద్యకాలను మదనపల్లిలో స్థాపించిరి. అందు ఆయుర్యేచ్ఛవిధానము ననుసరించి పంజాబుధము లగు బెయనములు ప్రజాక్షేమమునకై చేయబడియున్నవి. వీనలకు ఉచితముగ వైద్యముజేయదురు.

సర్ గురుదాస్ బెనర్జీ గారి మరణము:— 21 వ తేదీన కలకత్తా వైశాఖ్యవందు వ్యాయమూర్తయను వ్యాయవారు యను సమాజకేమెరి. 16 వత్సరములు బెనర్జీ గారు కలకత్తా వైశాఖ్యవందు వ్యాయమూర్తిగానుండిరి. కీర్తిశేఖరుల బెనర్జీ గారిని ప్రశంసించు వారిమరణమునకు విచారణమును తెలుపుచు అడ్వొకేటు జనరలు ప్రభుత్వ వ్యాయవాది వ్యాయసంఘకార్యదర్శిగా ద్విపద్యనించిరి. ప్రధానవ్యాయమూర్తిగారు తమసంతాపమును వారి కుటుంబమునకు తెలుపగోరిరి. అన్ని పాఠశాలలు కల్లులును కళాశాలలను మతవాద్యయస్థానములను 21 వ తేదీన కలకత్తాలో మూడుబడినవి.

పటేలు చట్టము:— ఈ చట్టము నామోదించుటకు లాహోరులో సంస్కరణసంఘమువారు సభచేయుటకు రాజా నరేంద్రనాథగారు ఏర్పాటుచేసిరి గాని పూర్వాచారల ప్రాతినిధ్యములనుసాగలేదు. స్త్రీలకు నియోజకస్థానం క్రియముగూర్చి లాహోరు భారత స్త్రీయహామండలి పత్రిని ధులు సంస్కరణసంఘమువారిలో ముచ్చటించెద రని తెలియుచున్నది.

ఇండియా దొరతనమున జేతయకాఖులగు ఇటీవల సహాయకార్యదర్శిగ నున్న ఆర్. హెచ్. కోర్రి సి. వి. సి. ఎస్. గారు నుదరారు వైశాఖ్య రిజిస్ట్రారుగ కొలది కాలములోనే వచ్చెదరని ఢిల్లీనుండి సమాచారము తెలియుచున్నది



# స్థానిక వార్తలు

**ఇంగ్లాండు తపాలు:**—ఇంగ్లాండునకు బోవలయ తపాలు డిశంబరు 7-న తేదీ కనివారమునాడు కట్టివేయబడును.

**మోరీసుతపాలు:**—మోరీసునకు బోవు స్టీరురు బయలుదేరు తేదీ మరల మార్చివేయ బడెను గనుక నచటికి బోవలయ తపాలు డిశంబరు 10 వ తేదీ కట్టివేయబడునను ప్రకటనము కద్దుచేయబడెను.

**ఎం. ఇ. కొచిమానుగారు ఏ. సి. ఎస్.:**—కీ. శే. లగు గిల్బునుగారి స్థానమున ఎం. ఇ. కొచిమాను గారు స్వామిత్వ ప్రబాషణ కార్యానిర్వహణసంఘసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

**సి. ఎఫ్. అంధ్రమానుగారు:**—ప్రస్తుతము బొంబ యిగరమునందున్న సి. ఎఫ్. అంధ్రమాను గారికి నేను ద రానునకు వచ్చెదరనియు మార్గమున మదనపల్లిలో దిగు ను రనియు తెలియచున్నది.

**గుంటూరు సబుకోర్టు:**—మదరాసు హైకోర్టు వారు నవంబరునెల 22-న తేదీనుండి గుంటూరునందు మరొక సబ్కోర్టుగా కొత్తకు స్థాపించుటకు ఉత్తరువిచ్చినారు. కొత్త కోర్టునందు స్వామికాజు అధికారము లుండవని తెలియు చున్నది.

**కన్పూరి రంగ అయ్యంగారు:**—భారత ప్రతినిధిగ గ్రేటు బ్రిటనునకును పశ్చిమరంగమునకును బోయిన హిందూప్రతినిధులను, ఎస్. కన్పూరి రంగ అయ్యంగారు ఇంకను ఇంగ్లాండులోనే యున్నట్లు నవంబరు 28-న తేదీని లండను నగరమునండి తెలివార్త వచ్చిన దని తెలియు చున్నది.

**తపాలాఫీసు ప్రకటన:**—మార్గమునందు కొన్ని ఆటంకములు తటస్థించుటవలనను, దొరతనమువారి పని విశేష ముగ నుండుటచేతను, జబ్బులవలన ఉద్యోగియుల సంఖ్య విశేష ముగ తగ్గియుండుటచేతను “పుల్ రేటు టెలిగ్రాము” అయి వారు జరిపవలసినను, “డిఫర్డ్ టెలిగ్రాము” అని పరు నాలుగు కోజులవరకును ఆటంకపడవలసి వచ్చుచున్నది.

**మదరాసు ఆంబ్యులెన్సుకోర్టు:**—డిశంబరు 7-న తేదీ కనివారమునాడు మదరాసు ఆంబ్యులెన్సుకోర్టువారు మూడవ వర్గంతయులైనను రెండవ సాంవత్సరిక వ్యాయాను క్రిడావహారాన్నిగమున జరిపెదరు. వ్యాయాను క్రిడావ మధ్యాహ్నము 2.30 గంటలకు ప్రారంభమగును. వర్గంతులైనను సాయంత్రము 5.30 గంటలకు మాదివానుబహద్దర పి. రాజగోపాలాచారియగారి యాజమాన్యమున జరుపబడును.

**జి. ఎస్. అయ్యంగారి జ్ఞాపకచిహ్నము:**—ఇందువిషయమై తగినయోర్కాటులకు తేయ నియోగింపబడిన సంఘసభ మరల 6-న తేదీని సాయంకాలము 5-15 గంటలకు మాంటురోడ్డునందలి సభాభవనమున జరుగును. క్రిందటిపర్యాయము సభజర పసెంచగా తగినంతమందిసభ్యులు రాకుండుట వలన కార్యక్రమ మాగిపోయినది. ఈమారు తగినంతమంది సభ్యులు రాకపోయినను సభ జరుగకమానదు. సభలో ఆడిటరును నియమించుటయు, చిన్న మేయాకృతి నుండునది నిశ్చయించుటయు జరుగును.

**సముద్రయానము:**—బొంబయ, స్త్రీలును సముద్రయానము చేయగూడదని వానికాధికారులు చేసిన నిబంధనలు తొలగింపబడినవి. వారిపై డే సముద్రయానమున వైనను ప్రయాణము చేయవచ్చును. అయినను ముఖపటివలెనే రహదారి చీట్లుండు టాకెట్లకము.

అయినను ఓడలు చాలా తక్కువగుండుటచేతను, నైస్యములను విచ్చిన్నము చేయవలసి యుండుటచేతను ప్రయాణము చేయ నుద్దేశించువారు పెక్కుమంది యుండుట చేతను యూరోపుతీరములకు బోవలయు ప్రయాణముల కొంచెము తగ్గించుటకు హిందూజేత దొరతనమువారు సాధ్యమైనంత త్వరలో

కొత్తయోర్కాటును తేయ నిశ్చయించిరి. వివరములు పరిష్కరింప బడుచున్నవి. ఇంతలోనే ప్రకటించబడగలవు. మొదట నెవరు ముఖ్యముగను కీర్తనముగను ప్రయాణము చేయవలసి యుండునదియు మొదలగు సంగతుల వరయుండు రాష్ట్రీయ సంఘము లేర్పరచబడును. అందు నీవిలు మిలిటరీ అధికార ప్రతినిధులును, అసభికార ప్రతినిధులును ఉండురు. రహదారి చీట్ల నిచ్చు అధికారమంతయు నొక యుద్యోగి హస్తగత మగును. “కంట్రోలర్ ఆఫ్ పాస్ పేజెస్” అను పేరున నతడు హిందూజేత దొరతనమువారు చెప్పిన ప్రకారము చేయుచు బొంబాయి నగరము నుండును. అతనికి డెప్యూటీ కంట్రోలరులు సహాయులుగ నుండురు. ప్రాయశః వారు కలకత్తా, మదరాసు, రంగూను, కరాచీలను ఉండురు.

యొద్దసమయమున బాన్స్ పార్వభౌము దొనర్చిన ఖన కార్యములు, అను పుస్తకము చాలా రాయలము చేసినది. ఇందు వివిధరంగముల యందు సామ్రాజ్య రక్షణార్థమున బాన్స్ పార్వభౌముడు చేసిన గొప్పపనులన్నియు చిత్రపటముల రూపముగ జూపబడినవి. ఈ పటములు అతిమనోహరముగను నుండరముగ నున్నవి. పార్వభౌము దొనర్చిన ఖనతరకార్యములన్నియు అన్నిభావలయందును తెలుపబడినవి. కాని తెలుగువారికి కను పంపుచు తెలుగుభాషయందు గూడ పార్వభౌముని సాహసకృత్యములను తెలుపవలయునని కోచినయము. వీనివలన ఆంధ్రభాషను తక్కు ఇతరభాషల నెరుంగనివారికి ఎట్టి ఉత్సాహము కలగజాలదు. ఇందలిసంగతులుగూడ వారికి ఆగ్రహాస్యముగ నుండునని వ్రాయుట కెంతయు చింతించుచున్నారము. ముందైనను ఇట్టి పుస్తకములను ప్రకటించుతరి ఆంధ్రమానుగూడ విషయములను తెలియజేయుట ముఖ్యమని నూచించుచున్నారము. పుస్తకము నెల 1-0-0.

**భారతి యువతీ సంఘము; బాన్స్ పాను:**—నవంబరు 30-న తేదీని మదుల్యానందను కెట్టిగారి సతీమణి యాజమాన్యమున బాన్స్ పాను స్త్రీ లాక సభను గావించిరి. అన్ని తరగతుల స్త్రీలు సభివవచ్చిరి. ఆసభలో ఈక్రింది తీర్మానము లేకగీర్తనముగ నంగీకరింపబడెను.

“పక్షులను చెల్లించుచుండిన స్త్రీలందరికిని పెంట్లను మ్యాన్సిఫులు నోటునీయవలయుననియు, స్త్రీలు మ్యాన్సిఫులు కాన్సిలు సభ్యత్వమును గోర వచ్చుటకు పరిగణించబడవలయు ననియు బాన్స్ పాను స్త్రీ లభిప్రాయపడుచున్నార. వ్యాయా మైన యారెండు వాంఛితములను మదరాసు సిటీ మ్యూనిసిపల బిల్లును చచ్చించు సమయమున వాలోచింపవలసినదని సభ వారు కాసనసభ్యుల గోరుచున్నారు.”

“హిందూజేతమున కీ జుబోవు రాజకీయసంస్కరణము లందు పురుషులతో సమానముగ స్త్రీలకును తగిన స్వత్యముల నీయవలసినదని ఈ సభవారి భిప్రాయపడుచున్నారు. ఎన్నికలకు ఏర్పాటుల నిర్ణయించుటలో స్త్రీలకు పురుషులతో సమాన స్వత్యముల నీయవలయు నని సభవారు “ప్రాం ప్రజా కమిటీ” వారిని గోరుచున్నారు.

**సీతారామయ్యగారి అవీలు:**—కంజీవరపురవాసి సి. ఎస్. సీతారామయ్యగారు మదరాసు హైకోర్టులో చేసిన అప్పీలు నిన్నటిదినము పరిష్కరింపబడెను. సుదర్శాను గుణ్యముగ నున్న సాక్ష్యమును బట్టియు, కంజీవరమునుండి తీసినలేఖలను బట్టియు, మదరాసునుండి ముద్దాయికి తగిన యజమానులనుండి వచ్చిన లైపు ఉత్తరములనుండి కత్తిరింపబడిన ముక్కలను బట్టియు, ముద్దాయికే స్వయముగ దచ్చిస్సానింపు కాన్సులనుండి వచ్చినలేఖలను బట్టియు, ఆయుత్తరముల నతడా మరుచటిదినమున పాక్సుములరను మారుపేరుతో స్విస్సు కాన్సులను కంపుటనుబట్టియు, ఈ దుస్సార్థము లన్నియు ముద్దాయిచేసినట్లుల స్పష్టముగ సాక్ష్యమున వచ్చుటనుబట్టియు, ఈ లేఖలలో ననేకము ముద్దాయి స్వహస్తలిఖితములే యైనట్లుల రుజువగుటనుబట్టియు ముద్దాయి తప్పక నేరము చేసి యుండునని న్యాయమూర్తులు నిశ్చయించిరి. వాఖలు చేయబడిన కాగితములలో రెండింటినిబట్టి ముద్దాయి ఇండియా డిఫెన్సురూల్సు ననుసరింపకగాక ఇండియాపిస్కోడ్డు 121-ఏ. 122 సెక్షనుల ప్రకారము గూడ దండనార్హుడగుచున్నాడని వారు నిశ్చయించిరి. ఈలేఖలు గవర్నమెంటుకు చేరినవాయన సంకేతముగ ముఖ్యమైనదికాదు. ఏలనన ఆలేఖ జర్మనీ తేరగలండుల కత దన్ని విధముల బ్రతుక్కింది యుండెను. అందుచే మొదట తీర్మానింపబడిన నేరమును గీతయు స్థిరజరపబడినది. అపిలు కొట్టివేయబడినది.

**అంతర్జాత్రమండలి సమావేశము.**  
లండను, డిసెంబరు 4:—అంతర్జాత్రమండలి వారు సమావేశమై సందేశమువేతమున ఆరంభించింపవలసిన విధానమునుబట్టి నిశ్చయించుకొనుచును తేసిగొని దానిని ఆచరణలోనికి తెచ్చుటకు పూర్వసామ్రాజ్య యుద్ధసభవారి యభిప్రాయము నిమిత్తము చేటియుదయమున సమన్వించిరి. కనడా, న్యూజిల్యాండు, ఆస్ట్రేలియా ప్రధానమంత్రిలును, లాంగు, మాంటేగు గార్లుకు ఇతర మంత్రులును అంతర్జాత్రమండలి సమావేశమునకు పోలేరు. కాని వీరి సామ్రాజ్య యుద్ధసభకు వచ్చిరి. సభ ఆరంభంపరకు జరిగినది. వీర్యుట అంతర్జాత్రమండలి సభవారు సమావేశమై కొన్ని విషయములకు చర్చించిరి. ఆపుడు యుద్ధ సభవారు కూడ కలసి సమయక్రమగ కృతచరములకు చర్చించిరి. గంటవరకు విషయములు చర్చించబడినవి. (బ్రిటిషు సామ్రాజ్యచందమును ప్రతిఘటించు అభిప్రాయము లన్నిటిని అంగీకరించితి మనియు వారి ప్రార్థనలను వై కొనెనయనియు మిత్రియం దలివారు నిస్సంశయముగ నొక్కి వక్కాజేరిరి. పరానులు ఇటలీ వారుగూడ ఈ సమావేశపు తీర్మానములను అంగీకరించి బలపరచెనని దృఢముగ నమ్ముచున్నారు.

## వాతావరణ నిధి

1918 సం. డిసెంబరు 5-న తేదీ గురువారము.

తేల్చా ముఖ్య నగరములు	విశాఖపట్నం	విశాఖపట్నం	విశాఖపట్నం	విశాఖపట్నం	విశాఖపట్నం
తేల్చా ముఖ్య నగరములు	విశాఖపట్నం	విశాఖపట్నం	విశాఖపట్నం	విశాఖపట్నం	విశాఖపట్నం
గోపాలపూరు	80.1	61.7	...	38.70	48.87
వాల్తేరు	81.8	68.2	...	21.97	34.90
కాకినాడ	81.0	67.0	...	28.80	36.60
బందరు	83.1	67.2	...	48.82	38.67
గుంటూరు	85.7	65.6	...	28.29	31.11
నెల్లూరు	*	84.6	70.5	...	46.30
మద్రాసు	*	83.8	71.1	...	60.68
హైదరాబాదు	80.8	68.6	...	20.40	30.85
అనంతపురము	85.7	66.3	...	18.30	28.76
బళ్లారి	84.5	65.7	...	16.71	19.69
కర్నూలు	86.3	67.4	...	20.89	25.29
కడప	*	86.8	68.0	...	18.85
తెంగునూరు	78.2	60.0	...	30.19	38.76
కెల్లూరు	*	82.5	66.0	...	28.80
నెలమ	*	83.0	64.5	...	20.65
కొయంబుత్తూరు	80.2	65.6	...	21.50	19.85

వాయుభారము నింపాకములోను బంగాళా భారముయొక్క విశేష భాగములోను విశేషముగా తగ్గినది; ద్వీపకల్పములో సాధారణముగా తగ్గినది. నేడు తెల్లవారి పోర్టుజ్జేయరునొద్ద మందమైన యాగ్నేయవాయువులు వైచుండుదినలో కొత్త వాయువ్యవాయువులు వీచుచున్నవి. బంగాళాభారము యొక్క నైస్యతీ భాగమున ఈదరాగలి కొట్టు చున్నట్లును నూదర్చి మల్లకల్లోలముగ నున్నట్లును తెలియ ప్రయ్యచున్నది. ఇందులన పోర్టుజ్జేయరు పశ్చిమండు వాయువికల్పము కలిగి నట్లు తోచుచున్నది. సాధారణోష్ణస్థితి కర్నాటక జేతములో మిక్కిలి తక్కువగును మదరాసు తీరమున కొంచె మెక్కువగును నున్నది; ఇపుడు రాజధానిలో మామూలుగను మామూలుకంటె తక్కువగును నున్నది. పగటి యుష్ణస్థితి దక్షిణమునకు మళయాళములోను సాధారణముగా తగ్గియున్నది. రాత్రి యుష్ణస్థితి ఇంచుమించు అన్ని స్థలములందును కొంచె మెక్కువగునున్నది. వాయువ్యదిశ కర్నాటక జేతములోను ఉత్తర సర్కారులలోను మిక్కిలి తక్కువగునున్నది గూడలూరునకు త్వరమున ఆకాశము ఇంచుమించు మేఘనిర్మకై నున్నది నిర్మలముగా నున్నది. మలయాళములో వజ్రుపట్టియున్నది. దక్షిణాగ్రమున కొంచెము వర్షము కురిసినది.

బంగాళాభారము నందలి వాయువికల్పము పరిపక్వమైనయెడల, అది బంగాళాభారముయొక్క యుత్తరాగ్రమునై పుగిపోయి ద్వీపకల్పమున నిర్మలస్థితి వారావరణ మేర్పడునని ఇప్పటి నూచనలనుబట్టి తోచుచున్నది.

ఆర్. ఎల్. కోన్సు,  
వాతావరణ గాత్రజ్ఞుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1918-వ సం దిసెంబరు నెల 5-వ తేది

గురువారము.

\* హిందూ దేశము

నాగరికవంత మయినదా?

II

రానురాను ప్రాచ్య పాశ్చాత్య విజ్ఞానముల సంఘర్షణ యధికమగుచున్నది. ఈ సంఘర్షణలో, ఆసియా ప్రత్యభిజ్ఞానము ప్రస్ఫుటమగుచున్నది. ప్రపంచమంతయు, సాంఘిక పరిణామమున ముందంజ వేయుటకే, యీ సంఘర్షణ తోడ్పడుచున్నది. పూర్వ మొకమారు, ఆసియా తన ప్రాథమమును జూపియుండెను. అన్ని విషయములందును యూరపుఖండమును విడిచియుండెను. తన నాగరికమును యూరపుఖండు వ్యాపింప జేసియుండెను. కాని, పాశ్చాత్యులు సముద్రమును స్వాధీనము చేసి కొన మొదలిడిన నాటినుండియు, వారు ప్రపంచమంతటను పాదుకొన గలిగిరి. మధ్య యుగములందు, అభ్యాస మెటులన్నను చక్కని యాదర్శములు మాత్రము పాశ్చాత్య దేశ క్రైస్తవుల నుండెడివి మానవ సాభాత్మత్యము, భౌతిక ఆధ్యాత్మిక విషయ విమర్శయము, మొదలగు నున్న తాదర్శములను వారు లక్ష్యమునందుంచికొనిరి. కాని అమెరికా, ఆసియాఖండములు వారికి గవ్వట్టిన నాటినుండియు, క్రైస్తవదర్శములు టీకించి ధనార్జనము ముఖ్య శయ మయ్యెను. మానవసాభాత్మత్యము, మానవైక్యతయు, తుదమగు జాతీయతకును, పౌరజాతి కోద్యమమునకును, తావిచ్చెను. ఈ రెండును పెచ్చు పెరిగి, తుట్టుతుదకు ఘోరసంగ్రామము క్రింద పడినవిందెను. ఈ పరిణామదశయందంతటను, మోటుబలమే పూజంపబడు చుండెను. పాశ్చాత్యదేశములు ప్రాచ్యదేశములను జయించినపుడు, పాశ్చాత్యవిజ్ఞానము గూడ ఆసియా విజ్ఞానముపై దాడివెడల బోచ్చెను. ఈ పోరాటము హిందూదేశమున, ఆంగ్లభాషా ప్రవేశముతో నారంభమయిన దని, పుడ్ రాఫ్ గారు సూచించుచున్నారు. దేశభాషావాదుల కపజయము గలిగిన నాటినుండియు, ఆంగ్ల దేశాదర్శములు హిందూదేశమున వ్యాపింపజొచ్చెను. ఆంగ్ల విద్యావ్యాపకమునకు మాత్రమే కృషిసలిపెదమని, బెంటిక్కు ప్రభుత్వమువారు 1835 సంవత్సరమున తీర్మానమును ప్రచురించిరి. ప్రభుత్వమువారికి ఆంగ్లవిద్య నభ్యసించిన ప్రభుత్వోద్యోగులవసరమయిరి. ప్రభుత్వమువారు విద్యాశాఖ నొకదానిని నెలకొల్పి, పాశ్చాత్యవిజ్ఞానమును వ్యాపింపజేసిరి. పాశ్చాత్య విజ్ఞానము భారతీయవిజ్ఞానమును పూర్తిగ రూపుమాపకుండుటకు, హైందవజాతీయతను పునరుద్ధరింప జాతీయవాదులు బయలుపెడలిరి. వీరినిరోధి ప్రయత్నమునే, ఆర్పుగారు తూలనాడిరి. కాని స్వరక్షణార్థమై జాతీయవాదులు పూనిన కార్యమును ఆర్పుగారు నిందించుట, తోడేలు గొట్టకధను జ్ఞాపకమునకు చెచ్చుచున్నదని, పుడ్ రాఫ్ గారు సూచించుచున్నారు. హిందూదేశ మెన్నడును, దౌర్జన్యమవలంబించి, ఇతరులపై తన విజ్ఞానమును బలవంతముగ జొప్పించు బూనదు. ఈ విధి

హైందవ నాగరికమునకే ప్రతికూలము. హిందూదేశము, తన కంఠధ్వని ఎల్లరకు వినబడుట కవకాశముల మాత్ర మొక గోరుచున్నది. దీనిని దౌర్జన్య పద్ధతియనె, ఆర్పుగారు పిలుచుట సహనము. హిందూదేశప్రబోధ మపుడే పాశ్చాత్యదేశములలో సంచలనము గలుగజేయుచున్నది. భారతీయదర్శములు పాశ్చాత్యదేశములందు మెల మెల్లన బ్రాకుచున్నవి. ప్రాచ్య పాశ్చాత్య విజ్ఞానములకు గలుగుచున్న సంఘర్షణలో ప్రాచ్య విజ్ఞానము వెనుకంజ వైచుటలేదు.

కాని ప్రాచ్యదేశము లింకను, తమ వ్యక్తిత్వమును నిర్ధారణ జేయువలయు నని, పుడ్ రాఫ్ గారు హెచ్చరించుచున్నారు. శరీర విజయమునకన్న, ఆత్మవిజయ మెక్కుడైనది. ఏ దేశమునకైనను, స్వీయవిజ్ఞానము నశించినచో, జాతీయత్వ దానితో నశించును. ఏ దేశములు స్వీయభాషపై నభిమానము జూపక విస్మరించెదరో, వారి ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వము గూడ అంతటితో నంతరించును. జాతీయభావములను, జాతీయభావయే స్పష్టముగ వెలిబుచ్చగలదు. అస్యభాషలు వెలిబుచ్చజాలవు. పోలెడు, దక్షిణాఫ్రికా, కెండా దేశములలో, ప్రజల భాషల దొలగించి పాలకులభాషలను వాటి స్థానమున వ్యాపింపజేయుటకు ప్రయత్నములు జరిగినవి. హిందూదేశమునందు అస్యభాషాభ్యుదయము గూర్చి నిర్బంధ మెక్కియు లేకున్నను, గౌరవజీవనముకది ముఖ్యవసరమగుచున్నది. ఈమూలము ఏ స్వీయ విజ్ఞాన మంతరించుచున్నది. ఇట్టి దౌర్జన్యతయొకను ప్రబలకుండ, జాతీయ విజ్ఞాన పునరుద్ధరణమునకు గడంగుట భారతీయుల ముఖ్యధర్మమని పురురాఫ్ గారు హెచ్చరించుచున్నారు. ఈ ప్రయత్నములలో విజయము గాంచిన కొలదిని, హిందూదేశము తన ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనగలదు. జాతీయ విజ్ఞానము యాపుమానెనేని, ఆమీదట హోమీయాలు ప్రదానమయినను విశేష లాభకారి గానరదు. వీలనన, పరిపాలించుటకు స్వగృహ మనునదియే నుండనపుడు, హోమీయాలు అధరహితమగును. భాషతో బాటు, మతము గూడ విజ్ఞానములో ముఖ్యభాగ మగుచున్నది. హిందూమతమునకు క్రీస్తు ఉపదేశములచే మాత్రము నష్టమెద్దియు గలుగదు. హిందూమత మన్ని తత్వముల నాదరించును గాని, దేనిపై నసమానభావము చూపదు. కాని క్రైస్తవమతమునకు రాజకీయ ప్రాముఖ్య మొకగబడుచున్నది. భారతీయులు క్రైస్తవులయిన గాని, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునకు బడికారాని, ఆర్పుగారి భిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ దృక్పథము, హైందవ విజ్ఞానమునకు నష్టదాయకము. ఆర్పుగారి వంటివారు మతమును గూడ ప్రపంచితలాభముకొరకై ఉపయోగింపజూచుచున్నారు. క్రైస్తవమత ప్రచారకు లిట్టి వాంఛలనే వ్యక్తీకరించుచున్నారు. భారతదేశ ప్రభుత్వమువారు మతవిషయములలో తలకులుగ నున్నను, భారతీయ విజ్ఞానము తగిన ప్రోత్సాహము లేకుండుటచే టీకించుచున్నది. పాశ్చాత్యదర్శములు క్రమక్రమముగ నాంగ్ల విద్యావారంగతులచే నంగీకరింపబడుచుండుటచే, భారతీయ విద్యాధికు లాంగ్ల మానసపుత్రు లగుచున్నందులకు, పుడ్ రాఫ్ గారు విచారించుచున్నారు. పాశ్చాత్యభ్యాసముల నలవరచుకొనుచు, వీరు నల్లదొర లగుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాని, హైందవ విజ్ఞానపు మాహాత్మ్య మింకను నశించలేదు. క్రైస్తవమతప్రచారకు లింతకాలము నుండియు, మిక్కిలి అనుకూల పరిస్థితులలో నలువది

లక్షలమందిని మాత్రమే తమ మతముగో కలుపుకొనగలిగిరి. మిగిలినట్లు దేశీయ క్రైస్తవులలోని జాతీయ భావమును నాశనము జేయుచున్నారు. వారి పేర్లను గూడ మార్చినైచుచున్నారు. నేటికిని కాపాయాంబరుకగు క్రైస్తవ సన్యాసిని, ప్రజాసామాన్యము గౌరవించెదను. పాశ్చాత్యదర్శములపై నభిమానము జూపిన, ప్రతాపచంద్ర మజుదారుగారు గూడ ప్రాచ్య క్రైస్తవదేవునే స్మరించికొని, ప్రపంచాభివృద్ధియునకు సాధనముగ నుపయోగింపబడుచున్న క్రైస్తవమతమును గౌరవించలేదు.

ప్రపంచచరిత్రలో ప్రస్తుత సంగ్రామ మొక నూతన యుగమును గోచరింప జేయుచున్నది. అనాగరికభూయిష్ట మని దలపబడుచున్న హైందవదర్శములే ముఖ్యావలంబియములని, ఎల్లరకు దోష జేయుచున్నది. హైందవవిజ్ఞాన మభివృద్ధిగాంచుట కనుకూల పరిస్థితు లేర్పడుచున్నవి. ప్రస్తుతస్థితిలో, హిందూదేశము ధర్మబద్ధమగు నుత్కృష్ట సందేశమును ప్రపంచమున కొనగవలసిన తరుణ మాసన్నమయినది. మోటుబలమున కును తదనుబంధమగు నాగరికమునకును, ప్రాముఖ్య మంతరింప వలసిన కాల మాసన్నమయినది. త్వరలో గూడ నున్న సంధిసంధి ఈ ముఖ్య విషయము గూర్చి నిర్ణయింపవలెను. అహింసావరమోధర్మః అను సత్యమును అనాగరిక మగు భారతదేశమే తిరిగి బోధింపవలెను. అంతర్జాతీయ సంఘనిబంధనలు, వేదాంత సూత్రముల ననుసరించి, ఏర్పడవలసి వచ్చుచున్నది. నిజమగు నాగరికమును, హిందూదేశ మిదివరకే గాంచియున్నది. “పరోపకారోహ పరమోధర్మః” అను సూత్రమే నూతనముగ నిర్ధింపబడనున్న అంతర్జాతీయ సంఘము వారు కార్యాచరణయందు బెట్టి, సంగ్రామముల సంత మొందింపవలసి వచ్చును. ఈ తరుణముననే స్వయంనిర్ణయ నివాద మన్ని దిక్కులనుండియు వినబడుచున్నది. ఇది హిందూదేశమునకు నూతనము గాదు. శ్రీ కృష్ణుడు సరస్వతీ నదీతీరమునుండి వెలిబుచ్చిన స్వధర్మసూత్ర మిదియే. ఇంతవరకును, పాశ్చాత్య ప్రపంచ మీ స్వధర్మసూత్రమును తృణీకరించిరి. ప్రపంచమున కంతకును తామే సంరక్షకులమని ప్రకటించినది. “శ్వేతజాతుల భారము” అను వాక్యములే వారి నోటినుండి వెలువడుచుండెను. ఆర్పుగారి వంటివారి భారము గూర్చి ప్రశంసించుటకొరకే, హిందూదేశ మనాగరిక వంతమని తృణీకరించిరి. ఆర్పుగారు హిందూమతమును గూర్చియు, హిందూ మతముగూర్చియు వారి నాగరికము గూర్చియు గావించిన దూషణోక్తులన్నియు, పురురాఫ్ గారిచే చక్కగ విమర్శింపబడి ఖండింపబడినవి. ఆ విషయమునంతను నిట వివరింపబనిలేదు. ఆర్పుగారు హిందూమతమున కేది ముఖ్యమో, ఏది కాదో, శాశ్వతసూత్రము లేవ్వియో తదితరము లేవ్వియో గ్రహింపలేక, తాత్కాలిక బాహ్య చిహ్నములనే హిందూమతపు ప్రధాన చిహ్నములుగ పరిగణించి దూషణనకు గడంగిరి. మతమనిన నెద్దియో నాగరికమన నెద్దియో, అభివృద్ధిజన నెద్దియో, వీరు తిన్నగ నిర్వచింపలేకపోయిరి. పాశ్చాత్య విమర్శకుల దుర్బ్రుముల నన్నిటి దొలగించి, హైందవనాగరికపు శ్రేష్ఠతను నిరూపించి, భారతీయుల విధ్యుక్తము నీ సమయమున వ్యక్తీకరించినందులకు పురురాఫ్ గారు దేశీయుల శాశ్వతకృతజ్ఞతకు బాత్రులు.

పురురాఫ్ గారు సూచించినటుల, హిందూదేశ మిప్పుడు మిక్కిలి సందిగ్ధతయందున్నది. ప్రాపంచ

\* పరిపాక పురాధాని గారిచే వివరితము.



చికిత్సకులన్నియు, హిందూదేశము నల్లలనాడించుచున్నవి. ఈ సందర్భములో, హిందూదేశము లన న్యయం వ్యక్తిత్వము నిలుపుకొని, ప్రపంచమున తలయెత్తికొన గలుగనా యని ప్రశ్నపూర్వకముగా ప్రశ్నించుచున్నారు. పాశ్చాత్యనాగరిక మెప్పుడును ఇతర నాగరికములను కబళించుచునేయుండును. ఈ స్థితినుండి, భారతీయులు స్వదేశ నాగరికమును తప్పింపగలరా? భారతవర్ష మంతవరకును భౌగోళమిగాక కర్మభూమి యని విఖ్యాతిగాంచెను. ఆ ప్రఖ్యాతిని సమయమున నిలువజెల్పి కొనగలరా? ఈ ప్రశ్నకు వడ్డరాఫ్ గా రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము నిట బొందవలయుననియున్నది. “ప్రతిజాతీయ, తానుగ జీవించుచో, అభివృద్ధి జెందును. లేని యెడల దానికి నావరూపము లుండవు. అటువలెనే ఇటువలె, వహతులలో కల్ల గొప్పదై వరగడి, మాతృశక్తిని బూజించుచో, భారతజాతి నాశన మొందదు. ఈ మహా శక్తి, శక్తిపూరిత శోభాశీలమగు రూపము దాల్చుట లేదు. సంతోషపూరితయై, నవరత్న ఖచితకీర్తియై, కోటిసార్వప్రభాకాంతిలో వెలుగుచు, ఒక హస్తముతో నాశ్వరించుచు, మరియొక హస్తముతో అభయప్రదానము గావించుచున్నది. భయము వశస్వభావ మని, హిందూమతము చక్కగ గ్రహించినది. నిర్భయము ప్రపంచములో జయము గాంచును. నిర్భయము భగవత్ చిహ్నము. ఏది యెటులున్నను, హిందూదేశము జీవించువలయుననిన అత్యవినాశము జూపవలెను. శాస్త్రములు దెలుపుటల సత్వమున కంటెను నుత్కృష్టధర్మ సంకొకటి యుండబోదు.

... .. కాని, పాశ్చాత్య నాగరిక వ్యామోహితులై కొందరి విషయములను చులకన జేయుచుందురు. ఆధునిక పాశ్చాత్య నాగరికము మతమునుండి వేరు జేయబడుటచే, ప్రాచ్యదేశీయులకు విషతుల్య మగుచున్నది. ఏరిలో కొందరు, హిందూదేశము మతము మూలమున చేరిపోవుచున్నదని, దలచు వారు గలరు. మతము లేకుండినయెడల, హిందూదేశ మభివృద్ధి జెందియుండు నని వీరు దలచెదరు. కాని అట్టివారు, ప్రస్తుత ప్రపంచ సంఘటనములను తిన్నగ పరికింప జాలకున్నారు. ఇంతవరకును, ఘన సాంప్రదాయములను సంతరించిన వారు నాటినిపుడు తిరస్కరించుచో, వారు నాశనమయినను గాంచెదరు. లేనియెడల తమ పూర్వులు సంపాదించిన ఘనతనైనను గోల్పోయి దుశ్శత ననుభవించెదరు. హిందూదేశపు ఆధ్యాత్మిక తత్వములు నాశనరహితములు. భారతీయులు నాటిని చేకొనినను చేకొనక బోయినను, పాశ్చాత్యార్యులు నాటిని తమ విజ్ఞానధనమున జేర్చుకొనక మానరు. ఈ తత్వము లెల్ల కాలమును నిలిచియే యుండును. ఏలనన, ప్రసిద్ధిజెందిన నాగరికతకు సంబంధించి యుండుటచే, మానవుని భగవత్సన్నిధానమున జేర్చుట కవి మిక్కిలి ప్రయోజనకరములుగ నుండుననుట కే మాత్రము సందియ ముండదు.”

వ్యవసాయ శాఖ

మదరాసు రాజధానియందలి వ్యవసాయ శాఖ వారి 1917-18 వ సంవత్సరపు కార్యసేవ వివరము మా కార్యాలయము జేరినది. సాధారణ సమయములయందు కూడ అవసరములకు చాలని ఈ శాఖోన్నతద్యోగుల స్వల్ప మెసపోలేమి యాకు డిప్యూటీ డైరెక్టరు మున్నగు వారు బోధించుచే తగిలిపోయినది. నూతనముగ నొక సహాయ కర్మిని ఒక సహాయ ఇంజనీయరును ఈ రాజధానియందలి వ్యవసాయాభివృద్ధికి గల అవ

కాశములను గూర్చి యోచించుటకై నియమితులయిరి. ఈ శాఖోన్నతద్యోగులు కార్యభారమును తృప్తికరముగనే నిర్వహించిరిని చెప్పవచ్చును. ఈ వత్సరమున డిక్షిణాక్షనరా మండలములో కొబ్బరి సరికుచేసిడి నాలుగు ప్రదేశములును, ఇల్లారిమండలమునందలి అలూరు తాలూకాలో నొక గొట్టెల వృక్షత్తి స్థానమును, యొక విత్తనముల విక్రయించు స్థానమును తమతమ కార్యమును ప్రారంభించినవి. వేరుసెగలను కరిగించుటకు పాలూరు జిల్లా నొక ప్రదేశమును, పశ్చిమగోదావరి ప్రదేశ స్థానమునకు గుడియాలత్రమలో నొక ప్రదేశమును నిర్మించుటకు ప్రభుత్వము వారనుమతించిరి. జమీన్దార్లమును నెల్లూరు మండలమునందలి కావలి తాలూకాలో నున్న చింతలచేవి గ్రామమున నేర్పరచుటకు నిశ్చయించబడినది. మంచినీరువుల యత్నత్తికిని, దేశవాళీ వస్తువుల సంతకీరణమునకును సంబంధించిన సమస్యలన్నియు నిచ్చట పరిష్కారములు కాబడును. ఇచ్చట రికిరే యోగముల ప్రదేశమున్నది. కాని, యీ ప్రదేశము కావలి రైలు మార్గమునకు రికిరే మైళ్ల దూరమున నుండుటచేతను, రోడ్డు మంచినీటియందు లేకుండుటచేతను స్థలమునకు తగిన రాకపోకల సౌకర్యము మాత్రము తక్కువగుండుట విచారకరము. మంచి రోడ్డును 4 మైళ్ల వరకు నిర్మించుటకు ప్రభుత్వము వారంగీకరించి యున్నారు. కదిమైళ్ల నిడుపుగల యొక రోడ్డును ఏర్పరచుట కిదివరకే యోచన సలుపబడినది. ఈ విధముగ నీ లోపములు చాలవరకు తొలగిపోవునని విశ్వసించుచున్నాము. వ్యవసాయమే ప్రధానజీవనోపాధిగా గల భారతదేశమున వస్తుసంపత్తి పాముఖ్యమును గుర్తించి వ్యవసాయదారు లెల్లరు నీ విషయమున మిగుల నుత్సాహముతో కృషి సలిపి, యీ యుద్యమ విషయమునకై ప్రభుత్వమువారికి సహాయ మొనర్చెదరని విశ్వసించుచున్నారము.

ఇక వ్యవసాయవిద్యావిషయము గూర్చి యిం చుక యోచింతము. ప్రస్తుతము మన రాష్ట్రమందలి వ్యవసాయవిద్యాలయములు రాష్ట్రీయోపసరములకు తగినన్ని లేవనటు నిర్వివాదాంతము. మన రాజధాని కంటకును కోయంబత్తూరులో మాత్రమే యొకకళాశాల యుండుటచే నది ముంకంతగా నుపకరింప జాలకుండుటయే గాక, వివిధమండలముల యందలి విద్యార్థుల కతిదూరమున నుండుటవలన వారికి వ్యవసాయవిద్యయందు తగిన యుత్సాహము నుద్భవించుటలేదని గూడ ఎల్లరకు తెలియకపోదు. అందు ముఖ్యముగ ఆంధ్రమండలములయందలివారి కిచ్చటికిబోయి విద్య గలదుట అతికష్టముగ నుండుట సహజము. కావున ఆంధ్రదేశమున ప్రస్తుత మొక వ్యవసాయకళాశాల నైనను నెల కొల్చుటత్యవసరము. ఇంతేగాని, యీ కళాశాలలో జేర్చుకొనబడుటకు ముందు విద్యార్థులు కృతార్థత నొందవలసిన ప్రథమపరీక్ష పశ్చిమాంధ్ర దేశ విద్యార్థుల సౌకర్యార్థము ప్రథమపర్యాయ మీ వత్సరమున బల్లారిలో జరుపబడుటవలన నట్టి లాభమును ఒనగూడజాలదు. మేము గావించిన సూచనానుగుణ్యముగ వర్తించినయెడల నీకళాశాలకు ధీశక్తిసంపన్నులు రాకున్నారను లోపము తొలగిపోయి, వ్యవసాయవిద్య రాష్ట్రమున వివిధగ వ్యాప్తము కాగలదు. కోయంబత్తూరు కళాశాలయందు 1914 జూన్ నెలలో నెల కొల్చబడిన నూతనవిధానానుసరణముగ కరిక్షకు బోయిన విద్యార్థులయందు కృతార్థత గాంచిన వారి సంఖ్య మిగుల సంతృప్తిదాయకముగ నున్నది. కరిక్షకు బోయిన రి గరును విజయము గాంచిరి. పంటలకు చీడ వట్టుకుండగ నివా

రించు వద్దతులను గూర్చి బోధించుటకు ప్రత్యేకముగ నుపన్యాసము లీ వత్సరప్రారంభము నుండి యొసంగబడుచున్నవి. ఇందలి ఫలితము లింతవరకు తృప్తికరముగ నుండి, భావ్యభివృద్ధిని సూచించుచున్నవి. ఇంతేగాక, కూలీలలో యువకులకును, పెద్దవారకును ప్రాథమికవిద్య నేర్పుటకీ శాఖవారు కోయంబత్తూరు, పాలూరు, అనకాపల్లి ప్రదేశములలో పాఠశాలల నేర్పరుచుట సంతోషదాయకము.

ఈవత్సరమున జరిగినవరిశోధనములు వాగిరి, మంగ నల్లూరు ప్రదేశములలో దక్క యితర స్థలములందు బాగుగనే జరుపబడినవి. అనకాపల్లి, సామర్లకోట, పాలూరు మున్నగు స్థలములయందు విదేశపు చెఱకు విషయకమగు పరిశోధనము జరుగుచున్నది. పరిపంట విషయమున నీ పరిశోధనాఫలితములు తృప్తికరముగ నున్నవని తెలియుచున్నది. 1917-18 సంవత్సరమున మదరాసు నగరములో జరిగిన చిత్రవస్తుప్రదర్శనమునందీ శాఖవారు ప్రదర్శించిన వస్తువులకు వీరు ప్రశంసనీయులు.

ఇక నొక విషయము. వ్యవసాయ శాఖ వారికిని, పరిపతి శాఖ వారికిని గల అన్వేష్య సంబంధము వృద్ధియగుట సంతోషకరము. వ్యవసాయాభివృద్ధికి వలయు ధనసంపత్తి లేని యీదేశమున పరిపతిసంఘముల యుపయోగములు వేరె వివరింప నవసరములేదు. ఈ సంఘములు ప్రతి పల్లెయందును విలవిగ వ్యాపించి, ధనసహాయమున మాత్రమేగాక, విత్తనములు మున్నగువానిని విక్రయించుట యందును, వ్యవసాయ పరికరముల నొసంగుటయందును మున్నగు విషయములలో కూడ కార్యభారము వహించుట త్యవసరము.

బకింగుహము కర్నాటిక్ యంత్రాలయములు

అధికారులు యంత్రాలయములందు పని నింకను ఆరంభింపలేదు. హిందూదేశపు ఇతరభాగములందలి పనివాండ్రొద్దలి గతులు చాలబాగుగనున్నట్లు గానియుంటే పనివాండ్రొద్దలి గతులు మేలే యని సంతోషించుచున్నాడు. అందువలననే నిన్నటిదినము బి. పి. వాడియూగారి యాజమాన్యమున పెరంబూరు వారక్యులో జరిగినసభ కనేకుండి కూలివాండుకి కచ్చిరి. సభాధ్యక్షులు కాశ్యపుమారంభమున నిట్లుచెప్పిరి: క్రిందటిసభ ముగిసిన పిమ్మట నేర్పరచబడిన కార్మికసంఘాకాన్వేగి జునర్లమును, కార్మికసంఘవిధి ముంచి యుత్సాహకరములుగ నున్నవి. విశేషముగ చంచాలా కనులైనవి. జరుఖన్య మెదలగు వివరములు ఈస్థితి లోలగగ నె వార్తాపత్రికలందు ప్రచురింపబడగలవు. కార్మికవర్గమును బాగుగనే యున్నది. అసతికాలముననే మొదటి, జట్టుసూటిలు మదరాసునందీ బయలు జేరగలుగుదురు. కాని ఈప్రస్థితినివల ఫలితము లొక్క సభ్యులకుమాత్రమే లభింపగలవు. ఇతరులెట్టి లాభములను గోరిన సంఘసభ్యులుగ జేరవలయును. ఇంతియేగాక మరియొక ముఖ్యాంశమవలగూడనందలనిందు సభ్యులుగ జేరవలయును. ప్రస్తుతపు సమైక్యము ఒక ముఖ్యమూలసరక్షణార్థ మారంభమైంది. పెట్టుబడిదారులు కూలీల నణగదొడ్డుచున్నారు. కూలీలు పనియొక్క యావారత్వము కొంత పోరాడుచున్నారు. అందుచే కార్మికులందఱును కార్మికవర్గము నాశ్రయించి యుండిన వాకే ముక్కుండు చాల లాభము కలగగలరు. వాడియూగారు మరల సమైక్యతలే వచ్చినదియు వివరించుచు తప్పచేసినవారి నెకరైన ఎటిగియుండిన పట్టియిచ్చునియు వారిని వ్యాచుమార్గమున కిక్కింతుమనియు అందువలన తాము కేవలము ధర్మపూర్వమున నడచుట సంభవింపగల దనియు చెప్పెను. ఇట్లు చేసినయెడల కంపెనీఅధికారులు వెంటనే కూలీలు తమ కడుకూలముగ నున్నసంగతిని గ్రహింతురు. చిర కరిడిట్లుకొనించెను. ఈసందర్భమున కూలీలందఱు నతి శాంతము 'పహింపవలయును తాము ధర్మసోపదార్థము కష్టము సంభవించుచున్నార. తామందఱును ఒక్కరికలి ఏకమన ముక్కులై యుండవలయును. తమలో చీలిక లేవనైన జరుగు నిర్దిష్టనేరదు ఈ సందర్భమునందీ విజయవంతముగ కడతేర విలయననిన వారు వికమక్రమము, ధర్మము, సామ్యత్వాగము ఈమూడుమూలల నందింతు బాగుగ జ్ఞానక మునుకొనవల యును. నేటి యుద్ధయమున గూడ కర్మాలకుములు తెఱవబడవచ్చు నేటి సాయంకాలము 4 గంటలకు మరల సభ యగు నని వాడియూగారు చెప్పిరి. పిమ్మట సభ ముగిసెను.

# విరోధాన్ని విరామము

(రైతుల విజయము)

ఇంగ్లండు

వైమానిక యోధులకు బహుమతులు.

రాములు వైమానిక దళమున ముఖ్యస్థానముగ పోరిన కాప్టెన్ బార్క్లెయ్ డి. ఎస్. జి. గారికి బార్. ఎం. సి. విరుద మొసంగబడినది. అక్టోబరు 27 తేదీన పోరాటము డి మార్చులు దగ్గర యుద్ధము కూర్చుంటున్న పిలగు శత్రువిమాన మొకదానిని నేలకూల్చెను. ఇతే సమయమున పోకరు విమానము వీరిని ముట్టడించెను. తుడితోడలో ఈయనకు గాయములు తగిలినవి. కాని శత్రువును క్రిందకు బార్ దోల గల్గినాడు. ఈ లోపుగ మరల పోకరు విమానములతో శత్రువుల నలు మూలలనుండి ఈతనిని చుట్టుముట్టిరి. ఎడమ తోడలో మరల బలకరమగు గాయములు తగిలినవి. అయినప్పటికిని రెండుశత్రు విమానములకు నేలకూల్చెను. తదనంతరము ఈయనకు స్పృహ తప్పింది. విమానము ఇతని స్వాధీనము నుండి తొలగిపోయెను. తెలివినచ్చి చూచునకి మరల శత్రువుల నడచునన్న సంగతిని కనుగొనియెను. ఒక విమానమును ఛేదించి తిరిగి దాని తగుల బెట్టెను. ఈపోరాటమున ఎడమ మోకేయి పాడైనది. మరల ఈయన అలసిపోయెను. మరల స్పృహకచ్చినపిదప జూడ శత్రువులనుమనుసే యుండెను. గొన్న గాయములు తగిలినను ఒక విమానమును సమీపించి దానిని తగులబెట్టెను. విస్తారము అలసిపోయినవాడగుటచే బ్రిటిషు వంత్తులలోపోయి జేరుటకు ప్రయత్నించెను. కాని మరి కొందరు శత్రువులు మరల వీరిని బ్రిటిషు వంత్తులను జేరవండగ జేయుటకు ప్రయత్నించిరి. వీరిని ముట్టడించిరి. కాని ఘోరముగ వీరితోపోరి వీరిని ఛేదించి బ్రిటిషు వంత్తులను జేరెను. బ్రిటిషు వంత్తులను జేరగ నే విమానము పగిలిపోయినది. కాప్టెన్ బార్క్లెయ్ గారు మొత్తము 50 శత్రు విమానములకు నాశనము చేసెను.

తెల్లినెండు బ్యూకాయ్

తెల్లినెండు ఏ. డబ్ల్యు బ్యూకాయ్ ప్రాక్టరు, డి. ఎస్. జి. ఎం. సి. గారికి బార్. డి. ఎస్. జి. విరుద లీయబడి నది. ఈయన 54 శత్రువులను జయించెను. 22 శత్రువిమాన ములకు నాశనమొర్చెను. 16 చిన్నవిమానములకు గూడ ధ్వంస మొనర్చెను. 16 శత్రువిమానములు పనికి రాకుండగ చేయ బడినవి. ఇవి క్రిందకు బార్క్లెయ్ జేరినవి. శత్రువులను ముట్ట డించుటయందును, వారినడకలను కనిపెట్టుటయందును వీరికి మించినవారుండరని నుడువనగును.

అరబ్బుల యుద్ధము

హెడజాబా రాజుగారి ప్రభుభక్తి

లండన్, నవంబరు 27:— హెడజాబా రాజుగారి కొమరుడు మెపు పిసలగారు ఇంగ్లాండుకు వెళ్లిరి. తక్కువ దర్జుమున అరబ్బుల యుద్ధమునకువచ్చి బ్రిష్టులకు అనేక వ్యాధులను వ్రాయుచు హెడజాబా రాజుగారు మిత్రమండ లిని కట్టుపడినవెంటనే తేరిరియు విజయము జేకూరనున్న సమయమున జేరలేదనియు ఈయనకు మిత్రమండలియెడ ప్రభు భక్తి పరాయణత్వము మొదలయ్యెను ఎన్నడును కృతిరక్తముగ ప్రవర్తించ లేదనియు బ్రిష్టులకు కృతజ్ఞతయి చున్నది. అరబ్బులలో పనిచేయుచుండిన పిన్నయత్తులగు అంగ్లేయు లు ఉద్యోగులకూడ దిక్కుముగ పనిచేసినందు తెలుపుచున్నది. దీనినిగూర్చి ఇంకను తెలుపవలసి యున్నది. అరబ్బుల యుద్ధపు లాభమును గురించియు కష్టముల గూర్చియు ఈ పత్రిక ఉగ్ధ డించుచున్నది. ప్రాచీనకాలపు అరబ్బీ సామ్రాజ్యప్రతిభ చారిత్రమున ఒక గొప్పవిశేష ముండెను. పూర్వము అంత ప్రతిభనుగడించిన జాతి పోస్టికులు అనుకూలముగ నున్నచో భావికాలమునగూడ మహావైభవమును గాంచుటకు అవకాశ ముకలుగునని తోచక మానరు.

అంతర్జాతీయమునాగభ

లండన్, డిసెంబరు 2:— అంతర్జాతీయమండలి మహా సభా కార్యక్రమములు వెల్లడిగను, నిశ్చితముగను జరిగి ముఖ్యములగు తీర్మానములు చేయబడెను. 6 గంటలకు సభ ముగింపబడినది. మొల మంగళవారమునాడు సమావేశమగును. మగలంతయు జరుగముగాక సభామండలియొద్దనుండి తెదలి

పోలేను. పరాను రానుబారి స్థానమునంద అధికసంఖ్యాకులు సమావేశమయిరి. క్లెమెంకో, జనరలు ఫాబుగార్ల కీయబడిన ప్యాగకము అత్యుత్సాహవంతమై యుండెను. మార్షలు ఫాబు గారిని సర్వసేవాధిపతిగ నిశుమించుటయందు తామే ముఖ్య కారకు లని క్లెమెంకో గారు చెప్పగా ప్రజలూత్సాహముతో జయహేమలను గావించిరి. అంతకుముందు మార్షలుఫాబు గారు సేవాధిపతిగా నుండలేను. మార్షలుఫాబుగా రుపస్థానిం చుచు ఈతాత్కాలికసంధి లేవన్నచో శత్రువులనంతముచేయు మహావ్యూహము జరిగియుండు నని చెప్పిరి.

అంగ్లేజీయునందలి జర్జుములు.

లండన్, డిసెంబరు 2:— సర్ ఎఫ్. ఇ. స్మితుగారు బోల్షెవీష్ అనువునకు నుపస్థానించుచు అంగ్లేజీయునుండి ప్రతి జర్జును తిరిమిజేయుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించి రని చెప్పిరి.

పూర్వపు కెయిజరు విషయము.

లండన్, డిసెంబరు 2:— క్లెమెంకో (పరాను) అర్థాం డో (ఇటలీ) గార్లు లండనుకు వచ్చుట ముఖ్యముగా పూర్వపు కెయిజరు విషయ సందర్భమున నని మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

లండన్, డిసెంబరు 3:— అంతర్జాతీయమండలి మహాసభ దౌనింగ్ స్ట్రీట్ మండలిమందు నేటిముదము మొల సమా వేశమయినది. జరులముగా బ్రిటిషు మిత్రమండలి ప్రతినిధులను ముఖ్యముగ మార్షలుఫాబుగారిని ఉత్సాహధ్వనలతోగౌరవించి సభ సమావేశము కాకముందు సామ్రాజ్య యుద్ధమంత్రదగ్గరు వారు ప్రధానమంత్రిక్రింద సభచేసిరి. సర్ రాబర్టు బోల్డెకు, హ్యూగ్సు యన్నగు విశేష ప్రతినిధులు సభయందుండిరి.

లండన్, డిసెంబరు 3:— నేటితో అంతర్జాతీయమండలి సభ సమాప్తమగును. శేషటిసాయంత్రము ప్రతినిధులు తెదలి పోవురు.

వెండిధర

ధరలు హెచ్చలేదు. అమెరికానుండి 20 లక్షల డౌన్సులవెండి కొనబడినది. ఓడలమీద రవాణా చేయుటకు తై సెన్సులు లేకపోవుటచే నెలవరకు అచట నేనిలిచియుండెను. ఇప్పుడు చీనా సాగుచేలకు పంపబడుటకు నిశ్చయింపబడి నది. మారకమున మార్పు ఏమియు కలగలేదు.

ఇంగ్లండులో నియోజనము.

అలస్టరులో నియోజనవర్తములకు ఆరింటికిని దేశమును సమముగ విభజించుటకును మరయున్నది నియోజించుటకు గూర్చి మధ్యకర్తల పరిష్కారము ననుసరించుటకు జాతీయ వాదులు - సిన ఫీసరుల సభవారు తీర్మానించిరి.

వాణిజ్యనౌకలను వదలుట.

వాణిజ్యనౌక లిప్పుడు రేవు పట్టణములందు సముద్ర మున చాలభాగము నాక్రమించుకొనెను. వానిని వదలి సము ద్రభాగమును భారీచేయుటకు నాకాదళాధికారులు తొందర పడుచున్నారు.

మార్షలు ఫాబుగారి ప్రత్యుత్తరము

లండన్, డిసెంబరు 4:— తనకు ఒసంగబడిన గుసాం గతమును మరులకాలననియు, యుద్ధరంగమున మనమందరము కలసి లోకకంటకుడగు శత్రువును ఓడించుటకు పరస్పర వి క్యాసముతోడను, బ్రిటితో పోరితిమియు దానినంతను తనకు చేయబడిన సత్కారమున మరలజూపబడెననియు ఫాబుసేనాని గారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. అంతర్జాతీయమండలి సమావేశము వారు పదభ్రష్టుడైన కెయిజరును, యువరాజు(క్రవుపుప్రియ)కు అంతర్జాతీయ శాస్త్రముల నల్లంఘించి యుద్ధకాలమున దురా కతము లొనర్చినందులకు తమ స్వాధీనములో నుండుకొన వలయునని ఏకగ్రీవముగ నిశ్చయించుకొనినని తెలియుచున్నది.

ఇంగ్లాండునందు విజయప్రార్థనములు

డిసెంబరు 29 వ తేదీ రోజునాడు శిరకాంతికి ప్రా ర్థనలను జరుపుటకును జనవరి 5 వ తేదీన దైవప్రార్థనములను జరుపుటకును కాంటురబరీ యాత్మమై ఆర్చివిషము నిశ్చయించిరి.

బ్రిటిషు వైదీలరాక

లండన్, డిసెంబరు 3:— తాత్కాలికవిరామము ప్రా రంభమైన పిమ్మట 40 వేలమంది బ్రిటిషువారు జర్మనీనుండి వచ్చిరి.

సంధిసమయ విసోదము.

లండన్, డిసెంబరు 4:— గతరాత్రి అల్పరుయందరమున విక్టరీవిచిత్ర వసనప్రదర్శనము జరుపబడినది. 4000 మంది నృత్య ముజేయునచ్చిరి. ఈప్రదర్శనము యుద్ధమున ఉపచారికులు జేసిన సహాయము గౌరవాధ్యము జరుపబడినది. అయినప్పటికిని కాంతి సమయమున లండనులో ఎట్టి విసోదములు జరుగునో అటులనే ఇప్పుడుగూడ ప్రార్థనంబించ బడినననియు ఇచ్చియు మరల కాంతి నెలగొల్పబడు ననియు ఇదేరితిగ విసోదములు జరుగ గలననియు నూచించుచున్నది.

మేరీచక్రవర్తినిగారు

వైకుంఠ స్వాగత మొసగుట

లండన్, డిసెంబరు 4 — జర్మనీలో శైవీలుగానుండి విడుదలను గాంచినవారి బ్రిటిషు వైకుంఠ మేరీచక్రవర్తిని గారు కాననుష్ఠిలు బైబిల్ స్టేషనులో స్వాగత మొసగిరి. చాల మందిని కరస్పర్శమున గౌరవించిరి. జర్మనులు వారిపట్ల విరా దరణ చూపినందులకు జర్మకుల నిరసింది.

ప్రాస్తు

నవ్వుపూర్తి కొనుట.

లండన్, డిసెంబరు 3:— 1871-వ సం.మున పారిసుపై విధింపబడిన 2000 లక్షల ఫ్రాంకుల ద్రవ్యమును వడ్డీవోగూడ జర్మనీనుండి గ్రహించుటకు పారిసు నగరపాలక సంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

ఉత్తర వరానుదేశము

ఇరుపదారులు

పూర్వము, డిసెంబరు 3:— నేటినుండి చిన్న మెయిలు బండి పూర్వమునుండి లిలింగరకు పోవును. ఉత్తర వరానుదేశ మున యిరుపదారు లన్నియు మిగుల యథాప్రకారము వని చేయుటకు కొంతకాలము పట్టును.

అమెరికా

ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు

పారిసుకు వచ్చుట

బ్రెస్టు, డిసెంబరు 4:— డిసెంబరు 12 వ తేదీన విల్సను గారు ప్రాన్సులోనికి 18-వ తేదీన పారిసు కేగెదరు.

రుమేనియా

రుమేనియాస్థితి.

లండన్, డిసెంబరు 3:— జర్మనులు డొబ్రూవాను వదలి నేయుటకు ముందు యంత్రములకు, ఆహారసామగ్రిని పూర్తిగ ధ్వంసము చేసిరి.

బెల్జియము

బెల్జియను పురోగమనము.

లండన్, డిసెంబరు 3:— బెల్జియను లిట్టు ప్రకటించి రి:— మా పురోగమనము సక్రమముగా జరుగుచున్నది. ఆర్మీ క సేనలు జూలియర్సుపురమును ప్రవేశించెను. పదాతిసేన ఎయి లాసెనెట్ యూనెస్ సుక్తిని జేరెను. ఆక్రమిత ప్రదేశము లందు కాంతి స్థాపితమైయున్నది.

బెల్జియమునందు జర్మనులవలని నష్టము.

లండన్, డిసెంబరు 2:— బెల్జియమును జర్మను లాక్ర మించుకొనిన కాలమునందు యుద్ధసంబంధములగు సంస్థానల యందైన నేమి సాధారణసంస్థాపనలయందైన నేమి 65600-లక్షల ఫ్రాంకులసామగ్రిని జర్మనులు నాశనముచేసి రని బ్రెస్టు లు ప్రధానపారిశ్రామిక సంఘమువారు అంచెనా జేసిరి.



జర్మనీ

కెయిజరు సేన

లండను, నవంబరు 28:- బ్రెస్లెన్ హావేజ్ అను పురము నుండి వచ్చిన ఒక దచ్చివానితో హాగునందున్న బ్రెస్లెన్ లి కా విలేఖిమాట్లాడగా అతడిట్లు చెప్పెను. జర్మనీయందు కెయి జరు సేన హాగున లోను గలరు. మాత్రమే వర్తనకు విరుద్ధో ద్యమము త్వరలో జరుగవచ్చును. వైరికులలో ననేకులును ప్రజలలో మూడవపాటును "కెయిజరు నిజగు సేన" యని ప్రసిద్ధులై యున్నారు. వారు సంఖ్యయందు తరిగిపోయినను జీవముగలిగి కెయిజరు ముఖ్యతల ఆధిపత్యము క్రింద నున్నా రు. కొన్ని మాసములు దుండిన స్థితికంటె ప్రస్తుతస్థితి చాల మెరుగుగా నున్నది.

అండ్లర్, డిశంబరు 2:- బెర్లిను నుండి ఈ క్రింది కంఠి వార్త వచ్చినది:- బవేరియా సోవియటుల సభలో ప్రధానమంత్రి యగు ఎస్టర్ యిట్లపద్యసిం చెకు:- పూర్వ ప్రభుత్వము వారు మింకను బెర్లిను నందు సాగుచున్నది. పరితర్క ప్రభుత్వము వారు బలహీనులై యున్నారు. బవేరియను తమ్మువాడు రక్షించు కొనవలసినదే. సేనలన్నిటిని దీసివేసి సోలీసు పటాములు కాంతిని స్థాపించుటలు చేయవలెనని సంధిసభయందు బవేరి యా కోరును.

బవేరియాస్థితి, ఎస్టర్ మంత్రి

కోవెజ్ హాగన్, డిశంబరు 3:- మ్యూనిచ్ నుండి ఈ క్రింది కంఠి వార్త వచ్చినది:- నిన్నటిదివము స్వదేశమునకు తిరిగి వచ్చుచుండిన సేనలకు స్వాగతము రిచ్చుటకు చేయబడిన ఉత్సవముల సందర్భమున ప్రధానమంత్రి హెచ్. ఎస్టర్ మాట్లాడుచుండగా అరిని సహవర్తనులే కొందఱు "ఇక్" శబ్దము చేయుచుండిరి. తరువాత జరిగిన సంగీతాది ప్రదర్శన నుయమున ఎస్టర్ సేనాపతులలో నొకడు తాను ప్రతిపక్ష మున జేరవలసి వచ్చినని చెప్పి సమకట్టెను. తరువాత ఒక గుంపు వచ్చి ఎస్టర్ పతాకములను దీసివేసి సభామందిరమును ముట్టడించి "ఎస్టర్ ను తీసివేయు" డ"ని కేకలు వేసిరి.

బెర్లిను సోవియటు తీర్మానము.

అండ్లర్, డిశంబరు 3:- స్పూరాటకను వర్గము వారు ఆకస్మికముగ పరిపాలనము నాక్రమింపుకొన నుండు టచే సోవియటులు రాండోళనము నొందుచున్నారు. వీలనన స్పూరాటకముల యుద్ధములు ఘాతుకభూయిష్టముగా కనబడు చున్నది. గ్రేటరు బెర్లిను సోవియటు కాంగ్రెసువారును దొరతనమువారును జాతీయసంఘమును త్వరలో నేర్పలుప తీర్మానించుటచే స్పూరాటకముల యుద్ధమును తీవ్రతరము కావచ్చును. వెనుక దేశమునందలిగ నుండిన హెయిడెనుబర్గ్ మాగ్డెబర్గ్ ను దువస్థానించుచు దైవాస్థిలభ్యులు తిరిగి రా నుండెదనని.

డాక్టరు సాల్పు హెయి ఎర్జిబర్గరు

డాక్టరు సాల్పు నెంటునే రాజీనామా నియ్యవలెను. హెయి ఎర్జిబర్గరు సంధిరాజులారముల సభలో నుండెదనాడెను. డాక్టరు సాల్పు స్థానమున నియమింపబడువారు ప్రాచీనప్రభు త్వమునకు కేవలము ప్రతికూలుడుగా నుండునలెననే నియమిం చవలెను. అతడు సమరమునకు విముఖుడుగా నుండవలె నని బవేరియా గ్రేటరు బెర్లిను కార్మిగిర్వాచాక సంఘములవారు తీర్మానించి రని బెర్లిను ఆధికారులు తెలిపిరి.

పరిశ్రామికుల సమ్మెకట్టు

జర్మనీలో పరిశ్రమలు సాంఘికవిధానములపైని నడుప బడవలెనని కోరుచు బెర్లినులో సమ్మెకట్టిరి.

జర్మను సేన.

జర్మను సేనకులు వారివారి స్థానములందు దుండవలయు ను. త్వరలోనే పటాములు తీసివేయబడును. 1895-1899 తరగతులవారు మాత్రము కొంతకాలము వరకును వైరిక సేన చేయవలసి యుండునని హిందెనుబర్గ్ ప్రకటించెను.

బెర్లిను సితి.

అండ్లర్, డిశంబరు 3:- రీనిన్సు-కెస్టు ఫాలిష్ జీటం గుప్తలిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:- బెర్లిను నందు ద్రక్ష్యవస్తువు గలగునని అందఱును విశేషముగా భయపడుచున్నారు. బొం తులనండియు, పోస్టాఫీసులనుండియు ప్రజలు తమ దీపాజిలు సామ్యము తీసికొనుచున్నారు. పరితర్క వారంభమునండి వెర్గ్ బెర్లిను నందు పన్నులకు నుంకములను చెల్లించుట మానివేయ బడెను.

మార్షలుఫాగుగారి సందేశము

కోవెజ్ హాగన్, డిశంబరు 3:- బెర్లిను నుండి ఈ క్రింది కంఠి వార్త వచ్చినది:- అతిపక్ష ప్రయత్నము, గట్టినియు నగు బండ్లను పంపవలయు నని మార్షలు ఫాగుగారు జర్మను సంధివర్గమువారికి సందేశమును బంపిరి. సందేశ కాలపరిమితి డిశం బరు 2 వ తేదీతో ముగిసెను. ఫల మేయ్యెకో తెలియలేదు.

జర్మను వార్తాపత్రికల విమర్శన

లండను, డిశంబరు 3:- వాస్ట్రస్ మున్నగు జర్మను పత్రికలు తాత్కాలికసంధికాలము నికను పాడుగుజేయుట కాశలేదనియు దేశమునకు ప్రకరుమగు శాంతి ఏర్పాటులు జరుగ లేదనియు మిత్రమండలివారు జర్మనీ నాక్రమింపుకొందు రనియు వ్రాయుచున్నది.

ట్రైలీసు పుర ప్రజలు

లండను, డిశంబరు 3:- ట్రైలీసు పురజనులు అమెరి కనులను మోసముతో నంగీకరించిరి. పురవీసులు వైరిక కార్మిక సభవారివలను పోలీసువారు వలకు పరిమాద్యంబునుండెను. వారి తుపాకులకు తలకొనుచుగ పట్టుకొని యుండిరి. ప్రజలు దృఢమంటులుగను ఆహారదీపములు కానట్లును గ నబడిరి. వలంటులందు సానుగ్రీ విశేషముగా నుండెను.

తూర్పున జర్మను సేన

కోవెజ్ హాగన్, డిశంబరు 4:- తూర్పున జర్మను సేన దుస్థితియు దున్నది. 1814 లో నెగోలియ నేకత కలిగిన దుశవస్థయే ఈ సేనకు నూడ కలుగవచ్చునని విమర్శివార్త నుడిచెను.

జర్మను మందుగములు.

లండను, డిశంబరు 4:- ఇటీవల జరిగిన ఆల్లరులలో తమ మందుగముల ప్రత్యములకు కొన్నిటిని ఎకో నాశనము జేసి రని జర్మనులు తెలియజేయుచున్నారు.

రుష్యా

మిత్రముడలి - దక్షిణరుష్యా.

లండను, డిశంబరు 3:- వసంత కాలమువరకును మిత్ర మండలివారు దక్షిణరుష్యాకు రాజులరు. అంతవరకును జర్మను తరస్యవారి మిత్రులని రుష్యా కమిసరీ రెవేరు తెలివె నని బెర్లిను నుండి కంఠి వార్త వచ్చెను.

రష్యా ఋణములు.

రష్యానా రిజర్వులకన్నవలసిన ఋణముల కన్నిటికిని తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులు రష్యా వరల సంయు క్తమైనవీట్లుట వడ్డీరెచ్చించెదరని ఓరుస్కునందలి తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారు హాంతు దొరతనమువారికి కంఠి వార్త నందిరి.

యూనుల దురవస్థ.

హాంతులోను గెలిషియాలోను యూనులను చాల పీడించుచున్నారు. గాన నీ బాధలను మాన్పటకు మిత్రమం డలి అమెరికాదేశముల దొరతనములు వైరిక ప్రయత్నములను చేయుటలు హెచ్చరింపవలె నని యూనులసాంఘిక కార్మిక వర్గమువారు ఆయాదేశముల సాంఘిక కార్మికవర్గములకు వ్రాసిరి.

రష్యాలో సంక్షోభము

రష్యాలో బోల్షివిజము తగ్గువరకును శాంతి కలు గదు. ఉక్రేనునందలి గోరుములు ప్రజలకు మూలాధారము. మరి యు జకోస్సాకుట హాంతు రుమేనియా రాష్ట్రముల నేర్పరు చుటకునూడ నభ్యంతర మేర్పడినది. కాన కాంతిని నెలకొల్పు గోరువారికి మిత్రమండలివారు సహాయము కొంతసేను పంపిన దాని ఆధారమున గొప్ప రష్యా సేన ఏర్పడగల దని పరామపత్రికలు వ్రాసెను.

సెర్వీయా

దక్షిణ స్లావు రాష్ట్రములు సెర్వీయాతో కలియుట లండను, డిశంబరు 3:- మాజిసలావు రాష్ట్ర మేర్పరుప బడినది. ఇదివరకు ఆస్ట్రియా హంగరీ పరిపాలనము క్రింద నుండిన దక్షిణస్లావు రాష్ట్రముల ప్రతినిధు లందరును మ్యాన్యు లాండునందు సమావేశమై కరాచార్జి రంజుమువారి పరిపాలనము నంగీకరించి సెర్వీయా మాంటిన్గ్రోలతో చేరుట కంగీకరించిరి.

ఓడపరకులపై యుద్ధవస్తువు భీమానుయ్యుట వర్తక సంఘమువారు మానివేయుచున్నారు.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

మదరాసు మెయిలు కేసు

పత్రికా సంపాదకుని స్టేటు మెంటు గత ఆక్టోబరుమాసమున మదరాసు మెయిలు పత్రిక యందు స్వరాజ్యవాదులకు మాసింపుచు వ్రాయబడిన ప్రధాన వ్యాసము నివాగ్ధిశముగ నున్న దని స్వరాజ్యసమితి అధ్యక్షురాలు అడిగెంటు గారు, పత్రికా సంపాదకులు డి. ఎస్. బ్రెమ్మరు గారి మీద లక్ష్యమాపాయలకు మానవత్వమునకై ప్రాజోర్టునందు దావా నొక దానిని ఈ వర్గ తెచ్చియుండిరి. పత్రికా సంపాదకులు బ్రెమ్మరు గారు అరిచి సెంటునకు ప్రత్యుత్తరముగా ఈ క్రింది స్టేటు మెంటు నిచ్చిరి.

స్టేటుమెంటునందలి మూడవ పేరాలో వ్రాయబడిన విష యములు తమచే ప్రకటింపబడినవియు, మానవత్వమున కలి గించుట కని వ్రాయబడలేదనియు, అథవా అని నివాగ్ధి తములైయున్నను, దాని కావిషయములు సంబంధించరని ప్రతి వాది నిర్విరాధి ప్రాయము.

స్టేటుమెంటు నాలుగవ, అయిన పేరాలో నూదించ బడిన ప్రకారము, వాది అధ్యక్షుత్క్రింద నొక స్వరాజ్యసమితి యున్నదని, దాని యుద్దేశ్యములు గాని, ప్రతివాదికి తెలియవు. ప్రతివాది స్వరాజ్యోద్యమమును గురించి వ్రాసిన విషయములు సామప్రాప్తిసోగ్రిదావన, రౌలటు సంఘమువారి నివేదికలు, మాంటాగు చెప్పియున్నచే ప్రకటితమై కరాచార్జి నివేదికముల యందు నూదించబడిన యుద్ధములకు అన్యాయమును.

అథవా ప్రాజోర్టువారు వ్యాపమునందు నూదించబడిన స్వరాజ్యోద్యమము వాది అధ్యక్షుత్క్రింద నున్న స్వరాజ్య సమితికి సమన్వయించునని తీర్పు చెప్పినను, ప్రతివాది, యా విషయములు వాదికి సంబంధించవని తెలుపుచున్నాడు.

'స్వరాజ్యోద్యమము, స్వరాజ్యవాదులు' అనుమాటలు రాజ్యాంగ సంస్కరణములను ప్రకరుముగా కోరు నాందోళ నాపరులకే గాక, ఆరాజకులకును, రాజ్యాధిపా సంబంధము లలో జోక్యము పుచ్చుకొను చున్నవారికిని సమన్వయించ గలవని ప్రతివాది అభిప్రాయము. అందు పత్రికలో వ్రాసిన విషయములు కడపటి రాజ్యాధిపా సంబంధము గల వారికే అన్యాయమును.

స్వరాజ్య ప్రసాదముకోరకు చేయుచున్నవారి నను లను, దావ్యమెంటుల సహాయమున విమర్శించుటలో చేమి యు దోషములేదు. విమర్శన వాది అనుకోననటుల నివాగ్ధి తము గాక, ప్రజాలాభమున కెంతయు సహాయరదగల దని ప్రతివాది అభిప్రాయము.

సమయసందర్భములకు బట్టి అధికారులచే ప్రకటితము లైన నివేదికములందలి విషయములు నిజము కావని తలంచి నను, వానిని విమర్శించుటకు ప్రతివాదికి స్వాతంత్ర్యము గలదు.

ఈ విషయములవలన వాది గౌరవమునకు ప్రభుత్వము నలరు చాలలోటువచ్చుననెను విషయము సర్వాభ్యర్థము. సం గతి సందర్భము తెలుల నున్నను వాది యింత నష్టకరహాసము కొరుట చాల వింతగనన్నది.

కావున ఈ దావాను ఖర్చులతో సయికము కొట్టి వేయుటకు ప్రతివాది ప్రార్థించుచున్నాడు.

ఒక వింత కేసు.

నిన్న న్యాయమూర్తులు సవాళిరజ్యుర, నెన్నగగాడ్లు, ఒక ముఖ్యమైన కేసుమీద దావా తెల్పిరి. ఒక నిర్ణీతదినమునకు ఒక కేసుయొక్క విచారణ జరుగుటకు వాయిదా వేయబడినది. ఆదినము అదృష్టవశాత్తు నెలపుదినముగ మారినది. అట్టిసమయ మున నిర్ణీతదినమునకు మరునాడు వాదిప్రతివాదులకు తెలుక తుండనే కేసును విచారణకు తీసికొని న్యాయాధిపతి పార్టీలు హాజరుకాలేదని కేసును కొట్టివేయవచ్చునా అను ప్రశ్నను పరి మ్మరించుటకు నొక కేసు వచ్చియుండెను. వాయిదా కాలి మరునటిదినమునకు వాది ప్రతివాదులు కోర్టునందు హాజరుట నిర్బంధముకాదని అభిప్రాయపడి, కేసును తిరుగత్తెలులో చేర్చుకొనుటకు న్యాయాధికారికి ఉత్తరువు నిచ్చిరి. వీ. రక్షణ నాధారావుగారు ఆ తెల్లెంటుపత్రికమునను, వేసా రావేళముగాను రెన్నాడెంటు పత్రికమునను కోర్టులో వాదించిరి.

విజయ ప్రశంస:- రంగూను మ్యూనిసిపాలిటీ వారు మిత్రమండలి విజయమును ప్రశంసించిరి.

### వృత్తాంతములు

**రాష్ట్రాధిపతులు:**— జనవరి నెలలో రాష్ట్రాధిపతులు ఢిల్లీలో సమావేశమై రాజప్రతినిధిగారితో వాలోబించెదరు.

**సంస్థానాధిపతులసభ:**— జనవరి నెలలోను ఢిల్లీలో సంస్థానాధిపతుల సమావేశము జరుగును. అపుడు విరుదము లియ్యబడును.

**సిటీ ఆఫ్ లాహోరు అను పొగయొడ రేవువంతెన** దగ్గర అంటుకొని మునిగిపోయినది. మనుష్యులెవరను చనిపోలేదు.

**బర్మారాజకీయ సంస్కరణములు:**— వీనిని ముందు వారమున ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించెదరు. వీనిని చర్చించుటకు నెల దినములు మాత్రమే గడువియ్యబడును.

**కాట్రాపూరు బక్రీదుకేసు:**— ఈకేసులో 172 మంది ముద్దాయిలున్నారు. ఎరడ్డివాద్దవగారు ముద్దాయిల కక్ష మును విలియం చాలాగారు దొరతనమువారి పక్షమునను వాదించెదరు.

**బర్మాకూలీల సమ్మేకటన:**— బర్మాకూలీలకేసులో శిక్షింపబడి ఇటీవల వదలబడిన నలుగురిలోను ఇద్దరు ఆక్రాంతులు జనరలుఆఫీసులో మరల పనుకట్టి పనులయందు చేర్చుకొనబడిరి.

**ఆర్. వి. ఎమ్. కమిషనులు:**— రాయలు ఇండియా మెరిసు యుద్ధోగ్యులకు కవిమనుల నియ్యటకు జార్జి చక్రవర్తిగారు ప్రీవీకౌన్సిలువారి సూచనపై నగీకరించిన ఇండియా ముత్రిగారు కంటివార్త సంపిరి.

**సర్ జార్జిబార్నెసుగారు:**— వీరు డిసెంబరు 12 మొదలు 21-వ తేదీవరకు కలకత్తాలో నుందురు. కాన్సిలు చూచు వీధియందున్న కార్యాలయమున పనిచేసెదరు. వాణిజ్య సంబంధులగువారు వారితో ముచ్చటించవచ్చు.

**సబు అసిస్టెంటు సర్జనుల సభ:**— కలకత్తాలో విమజ్వరము తగ్గకపోవుటవలన ఈ సభ జనవరి 23, 24, 25 తేదీలను జరుపుదును. ఆ సందర్భమున ఓషధులు గూడ ప్రదర్శింపబడును.

**నాగపూరునందలి భారతరయితో సంఘ కాఖవారు** శ్రీలక్ష్మణుని ఎన్నికపు స్వాతంత్ర్య ముందలయు వని ఒక తీర్మానముచేసి ప్రాంతైజ కమిటీవారికంపిరి. ఏ నాంగుడియందలి కాఖవారు నట్టి తీర్మానమునే చేసిరి.

**సర్ ఎం. విశ్వేశ్వరయ్యగారు:**— మైసూరు దివానుగానుండిన సర్ ఎం. విశ్వేశ్వరయ్య గారిపై దావదవికి రాజీనామా నియ్యటకు అచ్చటి ప్రజలును వర్తకులను మిగుల విచారింపి తమ యభిప్రాయములను వ్యక్తీకరించుట కొక సభను జరుప బ్రయత్నించుచున్నారు.

**బర్మావారి బహుతులు:**— చక్కగర్తి దండతుల పరిణయము నెలవరవాల్లీ సందర్భమున జర్మాశ్రీలు పంపిన బహుతులకు మెప్పుసర్వ ప్రభువుగారు కౌరవకు సలిగారిని ప్రకటించుచు కంటివార్త సంపిరి. మేరీచక్కగర్తిని గారు చాల సంతసించెదనని వాగిసిరి.

**బొంబాయిలో బర్మాభివ్యము:**— బర్మాభివ్య మధికముగ బొంబాయికి వచ్చుచుండెను. విద్యుదు కావలసినవోట్ల కన్నిటికి కంట్రోలర్లపంపుచున్నారు. ఇటీవల మధ్యరాష్ట్రములలోను మధ్యఇండియాలోను వర్షములు కురియుటచే క్రొత్త వైరులు బ్రతికినవి.

**సామ్రాజ్య కాసనసభ:**— 28-7-1919-16-8 - 1919 తేదీలకుమధ్య గౌరవనీయుల అధికారికాలము ముగియును. మరి 6 నెలల వరకును వెంచుటకు గవర్నరుజనరలు కధికారముకలను. ఇండియా ముత్రిగారి అనుమతి బడసి ఒకసంవత్సరమువరకు వెంచుటకు దొరతనమువారు నిశ్చయించిరి. దానివలన 1-7-1920 వరకు అధికారమును. రాష్ట్రీయకాసన సభలనుగూర్చి ఇండియా దొరతనమువారు త్వరలో ప్రకటించెదరు.

**రాష్ట్రీయపాలీసుకాఖ:**— పాలీసుకాఖను జేకీయకాఖ యనియు రాష్ట్రీయకాఖనువియు విభజింపకూడదు. రెండు తరగతులుగా చేయకలయును. నూపరింటెండెంటులు అసిస్టెంటు నూపరింటెండెంటులు ఒకతరగతిగా ఇన్స్పెక్టరులు మున్నగు తక్కిన సిబ్బందియంతయు నొకతరగతిగా నుండవగును. మొదటితరగతి యుద్ధోగ్యులకు ఇంజనీరులలోను ఇండియాలోను ఏక కాలమున పరీక్షను జరుపవలెను. క్రమాభివృద్ధికలు గుటకుగాను పాశ్చాత్యులను కొంత కాలమునకును పాలీసు కాఖలో నుంచవగునని కలకత్తా సేవకలు లిబరలైజువారు తీర్మానించిరి.

**వ్యవసాయపు లెక్కలు:**— సంస్థానోద్ద్యోగులకు వ్యవసాయపు లెక్కల విధానమును నేర్పుటకు సంస్థానాధిపతుల సమావేశమున తీర్మానింపబడినది. దానిని ననుసరించి డిశంబరు నెలయంతయును సంస్థానోద్ద్యోగులకు నేర్పుటకు నిశ్చయింపబడినది. హైందరాబాదుకుండి మహమ్మదు రహిమతుల్లా కాను, మైసూరుకుండి టి. రామయ్య, బరోడాకుండి ఎన్. ఎన్. అయ్యంగారు, రాబ్బాకుండి వండేతరఘునందనప్రసాదు, ధారుకుండి లాంబర్నగార్లు డిశంబరు నెల 2-వ తేదీకుండి కలకత్తాలో ప్రాటెక్టుకాఖయం దభ్యసించుచున్నారు.

**బొంబాయిలో క్యాథలిక్ మతస్థులు క్యాంబ్రాకర్జిలో** కొత్తగ గృహములను నిర్మించుకొని ఒక పేరుగ నిలసింపుచున్నారు. రెండేడ్ల క్రితము దీనికి వెల్లింగ్డకామేయని పిలువబడుచునది నిశ్చయించుకొనిరి. వారికొక నేటికి సెకరేరినది. వెల్లింగ్డగారు తమపేరుతో ఈపేటను పిలుచుటకు అంగీకరించిరి. ఈరీతిగ క్యాంబ్రాకర్జి కాథలిక్ మతస్థులు వెల్లింగ్డకు గారియొడ కుదకుల గౌరవమును శుచికరీతిగ జూపిరి. ఇందు 870 మంది నివసింపుచున్నారు. రస్తాలు వేయబడినవి. వైద్యాలయముగూడ నెలకొల్పబడినది. త్వరలో పాఠశాలయు, సమాకార పరపతిసంఘములగూడ నెలకొల్పబడును.

**సంస్కరణ సంఘములు:**— లాహోరులో సంస్కరణ సంఘముల యెదుట సాక్ష్య మిచ్చుటకు పాశ్చాత్యుల నెవరిని నెరుపించలేదు. పంజాబునకు పాశ్చాత్యుల సంఖ్యస్వల్పముగానున్నను వాణిజ్య సంఘముల ప్రధానోద్ద్యోగుల సాక్ష్యమును పుచ్చుకొనదగునని సివిలు మిలిటరీ గెజెటు వ్రాసివది. సాలిస్టరీ ప్రభువు మున్నగువారు 4-వ తేదీ ముదయమున రిక్తి గంటలకు లాహోరుకువచ్చిరి. ఓడ్యారుగారు ప్రముఖులును వారికి స్వాగతమిచ్చిరి. పిమ్మట నందరును విడివిడిగ కేరిరి. వెనక్కి సప్రూగార్లు రాజురేంద్రనాథుగారికిని రాష్ట్రీగారు దునిచెందుగారికిని ఆతిథ్యముగా నుండిరి. నెతిల్వారు గారు రాతేను. 4-వ తేదీ మొదలు 7-వ తేదీవరకును లాహోరునందు విచారణ జరుగును.

**అట్టుకుమండలమున బండిపోటులు:**— 5 గురు బండిపోటువారు అట్టుకుజిల్లాలో చాల దోపిడలు జరుపుచున్నారు. వీరిలో 4 గురు గజదొంగలు. నవంబరు నెల 2 వ తేదీన నల్లూరులోను 27 వ తేదీన మిన్వాలోలోను దోపిడలు జరిగినవి. రెండు గ్రామములలోనుగూడ వారిలో నొకడు దోచుకొనదలచిన యింటిపై నెక్కి గొర్రెకులను తుపాకితో దెవరించుచుండగ తక్కినవారింటివారిని బాధించుటయే జరిగినది. నల్లూరు యింటియజమాని పుత్రుని నిర్బంధించి రు 5000 ల నిచ్చినగాని వదలకునని. యజమానియొద్దగు 600 లు లోటుగా నుండగా నెక్కి ఇరుగుపొరుగువారి నడిగితెచ్చి దొంగలకిచ్చెను. మిన్వాలోలోగూడ వారల్లే ఒక హిందువును బాధించి రు 8000 లు తీసికొనబోయిరి. వారిదగ్గర తుపాకులను పిస్తోళ్లను కలవు. వారివలన ప్రజలకు బాధపడుచు కలగలేదు. పాలీసువారు వచ్చులోపల వారు పారిపోయిరి. పాలీసువారు క్రద్ధతో నశ్వేషించుచున్నారు.

**వేంకటగిరి రాజవిద్యుదుల దానసతి గృహము:**— ఆంధ్రపత్రికలం బరికించుట స్వీయగౌరవమునకు భంగకరమని కలవిరో, “విద్యార్థులెటులపోయిన మాకేమి మేము నుఖులముగ నన్నారము గదా” యని విలపించిరో తెలియదు. మాకన్నముల విస్మయము జేయుచు ఆంధ్రపత్రిక యం దిదికల కొకమాట వ్రాసి యుంటిమిగాని కార్యనిర్వాహక సభ్యులు సంచలనము జూపినవారుకారు. సభ్యునియొజనసమయమున నన్ను పట్టదల సభ్యుకొగ్గరిధులయందుండుట గొప్పవారి లక్షణమునకు వ్యతిరేకము గదా!

**రంగూనులో గతవారము 297 గురు ఇక్ష్వాకులూచు** పీడితులైరి. 155 మృతిమొందిరి. నిష్పటికోజున 15 గురే పోయిరి. ఈ అంటువ్యాధి తగ్గుచున్నది.

**సర్. ఎం. విశ్వేశ్వరయ్యగారు:**— ర్యోలో విశ్వేశ్వరయ్యగారు మైసూరు దివానుపదవిని చాలించుకొనెద రని వదంతులు ప్రజలుచున్నవి. కొన్ని రాజ్యాంగ మార్పులు కలగ నుండుటచే ఈయన దివానుగ నుండుటకు వీలుపడదు. తక్షణమే దివానుగారు పనిచాలించుకొనెద రని నిమ్మటకు తగిన దృష్టాంతము లేదని తెలియుచున్నది. విశ్వేశ్వరయ్యగారు నెలవుమాటగూడ నిజముగాదని తెలియుచున్నది. ప్రభారం జక మగు పరిపాలనావిధానమును ప్రకటించుటకు మహారాజుగారు ప్రయత్నించుచున్నారని ఆనెతిదరలు విని యున్నారము అందుచే యువరాజును పరిపాలనావిద్యములందు జొచ్చుటకు నూచించబడినది. దానిని ప్రజలు కోరిరిని గూడ తెలుపబడుచున్నది. అదే ప్రభారము యువరాజుగారు పరిపాలనమున అధికారమును స్వీకరించెదని గూడ తెలియుచున్నది. విశ్వేశ్వరయ్యగారిని తప్పించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్న వని గత నవంబరునండి వినుచున్న సంతతియే కాని యిప్పటి వదంతులు కొంతవరకు నిజమై యుండవచ్చును. నేటి రాత్రి దివానుగారు మైసూరు కేసెదరు.

### బొంబాయి ప్రజాసభ

**మేరీపుగారి సభనుగూర్చి జిన్నాగారికి వ్రాసిన లేఖకు** జిన్నాగారు మరల ప్రత్యుత్తరమును వ్రాసిరి. ఈసభ రాజకీయసంబంధమైన సభ గాదని మీరు వ్రాసితిరి గాని ప్రజల న్యాయగు బాంధులయందు సామభూతిని చూపినందులకు రాష్ట్రీయన కత్యధికమగు సేక చేసినందులకు వెల్లింగ్డప్రభుదంపతులయ బొంబాయి రాష్ట్రీవాసులకు గల ఆత్మధికప్రేమను కృతజ్ఞతతో వెల్లడించుటకని వ్రాయబడుటచే రాజకీయ సంబంధము స్పష్టమైంది. ఆ రాజకీయ సంబంధము చాలతీవ్రమైనదిగ గూడ నున్నది. మీరు తెలిపినవరకు లసాధారణములు. చాటివలన నోచుట సంఖ్యకు సరిగ నిర్ధానించేమిలుండదు. సభకు 4-80 వ గా 6-80 వకు జరుపవలెను.

**అభ్యుత్థుని సభలోనే నియోజింపదగును లేదని ముందుగా చెనుపక్షముల వారును కలసి ఆలోచించి నియోజింపదగును. ఈ తీర్మానము వివాదాస్పదమగుటచే నిందు క్రత్తిగారి పేరుగూడ కర్బుట సముచితము గాను. దీనిని వెల్లింగ్డకు ప్రభువు నివయమున మామై ప్రత్యేకించి క్రత్తిగారిని గూర్చి మరియొక తీర్మానము నుపపాదించిన ఆ తీర్మానము నిర్వివాదముగ నామోషింపబడును. సవరణకు 48 గంటల వ్యక్తిచాలాను. మొదట సభ్యు లందరును సభాసభ్యుభాగమున సమావేశమై ఓల్లు పుచ్చుకొనునపుడు అనుకూల ప్రతికూల ఆవరణలలోని కేసున స్టేషన్లు చేయదగును. సభకుచ్చిన వివరములను పరిష్కరించుటకు రెండుపక్షములవారును చెరి ఆరుగురిని నియోజింపదగును. సభావ్యయమున సర్భభాగమును మేము భరించెదమని జిన్నాగారు వాగిసిరి.**

**ఒక ప్రిడరు మరణము:**— నెల్లూరు జిల్లాకోర్టు ప్రిడరు శ్రీనివాసపురము వెంకటేశ్వరుని. వి. ఎ. గారు నిన్న ఉదయము 5 ఘంటలకు స్వర్గము లెనురుకు చాల దుఃఖముగ నున్నది. వెంకటేశ్వరుగారు మైసూరరాజ్యములో పుట్టిచు దాసులో వి. ఏ. ప్యారుచేసి కొడకు లోనగు ప్రశేషములందు ఉపాధ్యాయులుగనుండి 1883 సంవత్సరము నెల్లూరిలో ప్రిడరుగ బ్రవేశించి 84 ఏళ్లు ప్యూతిగా ప్రిడరుపరిశీసి కీర్తిగాంచిరి. వీరు సౌజన్యమున లవదగును. ఎక్స్కైకకు చేతవచ్చినంత సహాయము జేయుచుండిరి. వ్యాజ్యగాండ్రోకు కడు ప్రియులుగను విశ్వాసపాత్రులుగను ప్రిడరుపై జి.పి. ఆగ్రగణ్యులై న్యాయాధికారిమొదలకు పోడి ప్రిడరుమొదలను మ్యూరిజెంది కుర్చుకున్నులై తీవ్రమాత్ర గడపిరి. నెల్లూరి వకీర్లందరు మీటింపుకేసి వారి పటులను వ్రాయుచి తమలై బ్రీలో నుంచునట్లు తీర్మానించిరి. వారి కుటుంబమునకు పరామర్శ జాబులు పంపిరి.

**శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు** కనివారం 7-12-18 తేది బెజవాడలో శకుంతలా నాటకము (1835) ప్రదర్శన మొనర్చెదరు.



# Towards Peace.

(G)  
(Reuter's Agency)

## Great Britain

### Queen Mary Denounces

#### Shameful Ill-Treatment of Prisoners.

LONDON, December 4.

Queen Mary greeted returning war prisoners at Cannon Street station and shook hands with many of them and denounced the shameful ill-treatment they had received.

### Marshal Foch's Farewell.

#### Surrender of Ex-Kaiser and Crown Prince Demanded by the Allies.

London, December 4.

Marshal Foch in a farewell message expressed his gratitude for the unforgettable reception which exactly reflected the sincere and intimate union animating us on the battlefield and jointly enabled us to whack the common enemy.

It is understood that Inter-Allied Conference unanimously agreed to demand the handing over of the Ex-Kaiser and Crown Prince in connection with breaches of international law in war time.

### The Inter-Allied Conference, The Imperial War Council.

#### Unanimous Conclusions Arrived At.

LONDON, December 4.

It is authoritatively stated that the conclusions reached by the Inter-Allied Conference were submitted this morning to the Imperial War Council for endorsement before adoption as agreed items of policy to be pursued at the Peace Conference. The Prime Ministers of Canada, Newfoundland and Australia, Mr. Long, Mr. Montague and other Ministers who did not take part in the Inter-Allied Conference attended this meeting which lasted half an hour. After which the Inter-Allied Conference deliberated for some time, when the War Council was called in to attend joint sitting; this lasted an hour and marked the conclusion of the Conference. It is emphatically and unequivocally declared that the Allies absolutely agree and have the backing of the representatives of the entire British Empire. It is confidently anticipated that French and Italian opinion will support the Conference's conclusions.

### Peace Time Amusement. London's Fancy Dress Ball.

LAHORE, December 4.

LONDON, December 3rd.—The "Victory fancy dress ball" at the Albert Hall last night was attended by 4,000 dancers. Although it was held in aid of the Nation's tribute to the nurses, it is regarded, as making London's return to peace time amusements.

### The Arab Campaign. King of Hedj-z's Loyalty.

London, November 27.

In connection with the visit of Sherif Faisal, son of the King of Hedj-z, to England, the "Times" which is publishing a series of articles on the Arab campaign emphasises that the King of Hedj-z joined the Allies not when their victory was in sight but soon after the fall of Kur, and his loyalty to the Allies has never wavered. The "Times" also refers to the splendid work of the young English officers serving with the Arabs, the story of which has yet to be told. The paper emphasises the importance and difficulties of the Arab campaign and says the splendour of the early Arabian Empire was one of the marvels of history. A nation that once achieved such brilliance must have the root of future greatness within it if only circumstances are favourable.

### Release of Steamers. Admiralty's Action.

LAHORE, December 4.

London, December 3rd.—The Admiralty is hastening to release commercial steamers employed as auxiliaries and preparing to evacuate the large space they at present monopolise in the principal ports clearing for the sea. It will be an enormous task.

### The Silver Market.

LONDON, November 23.

Messrs. Montagu's silver report says:—Market is steady in tone. The two million ounces purchased in America and held there for months pending licenses for shipment have been consigned to China. Shanghai exchange shows little change.

### Victoria Cross Awards. For Brilliant Air Fights, Captain Barker.

LONDON, December 1.

The "Gazette" announces that the Victoria Cross has been awarded to the following officers of the Royal Air Force in recognition of bravery of the highest possible order. Captain William George Barker D.S.O. with Bar, M.C. with two bars. On the morning of 27th October Captain Barker shot down an enemy two seater over the Forest de Mormal. Simultaneously a Fokker biplane attacked him and he was wounded in the right thigh but managed to shoot down the enemy on fire. He then found himself in the midst of a large formation of Fokkers who attacked him from all directions. He was again severely wounded in the left thigh but drove down two of the enemy. He then lost

consciousness and his machine fell out of control. On recovering he found himself again being heavily attacked by a large formation. He singled out a machine and deliberately charged and drove it down in flames. His left elbow was shattered in this fight and he again fainted. On recovering he found he was still being attacked but in spite of severe wounds he dived at the nearest machine and shot it down in flames. Greatly exhausted he dived out of the fight to regain the British lines but he met another formation which attempted to cut him off. But after a hard fight he broke up the formation and reached the British lines where he crashed on landing. Altogether Captain Barker destroyed fifty enemy machines.

### Lieut. Beauchamp.

Lieut. A. W. Beauchamp Proctor D.S.O. M.C. with Bar D.S.O., has conquered fiftyfour foes destroying twentytwo enemy machines and sixteen enemy kite balloons, and driving down sixteen enemy aircraft completely out of control. His work in attacking enemy troops on the ground and in reconnaissance is almost unsurpassed in brilliancy.

## France

### President Wilson.

#### To Reach Paris on December 13.

LONDON, December 4.

BREST—President Wilson will land on December 12th and reach Paris next day.

### The Disorder in Russia.

#### French Press on Situation.

PARIS, December 3.

Havas agency states that the French Press discusses the question of the disorder in Russia saying that the European economic equilibrium depends upon wheat from Ukraine and that nations such as the Czechs-Slovaks, Poland, and Roumania cannot be created with the present existence of Bolshevism. It is therefore the duty of the Entente to place at the disposal of the partisans of order a military force as a protection against the army of the Bolsheviks. With an Entente force as the nucleus a truly Russian army could be created.

### N. France Railway System. Mail Runs between Paris and Lille.

London, December 4.

PARIS.—Beginning to-day a mail train will run between Paris and Lille. Some time will be required before the railway system in the whole of Northern France is in working order.

## Germany

### Germany's Mine Fields. A Serious Statement.

LAHORE, December 3.

LONDON, December 3rd.—The Germans say that some of their mine-charts were destroyed during the recent confusion.

### "Kaiser's True Army." Counter Revolution Expected.

LAHORE, December 4.

LONDON, November 28th.—A Dutchman from Bremerhaven interviewed by the Hague correspondent of the "Times" said that the Kaiser has many friends in Germany and that an early attempt at a counter-revolution is to be expected. Many soldiers and about a third of the population are what is called the "Kaiser's true army." Although reduced they are very much alive and are commanded by devotees of the Kaiser. The food situation is better than it was a few months ago.

### Deplorable State of German Army In the East.

London, December 4.

COPENHAGEN.—The German People's Commissary Barth declares the situation of the Army in the East which it is feared may suffer the fate of Napoleon's army in 1814.

### Life of the Present Imperial Legislative Council.

#### Prolonged till July 1920.

DELHI, December 4.

A Press Communique says:—The terms of office of additional members of the Imperial Legislative Council expire with few exceptions between 28th of July and 16th of August 1919. Under the existing regulations for nominations and election of additional members the Governor-General has power to extend the terms for a period not exceeding six months. The Government of India have now decided with the approval of the Secretary of State in Council to amend regulations so as to admit of an extension of the terms of office of additional members for a period of one year. In exercise of the power so taken, it is intended to issue orders which will keep the present council in existence till 1st July 1920. The Government of India hope to be in a position shortly to make an announcement in regard to Provincial Legislative Councils.

### Burma Rice in Bombay.

DELHI, December 4.

Considerable quantity of Burma rice are now arriving in Bombay and being distributed through the controllers where supplies are deficient. The recent rain in Central Provinces has saved much of the young crop. It has also done good in Central India.

It is understood that heads of provinces will be assembling in Delhi about the middle of January next to confer with H. E. the Viceroy.

## Indian Telegrams.

### FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

## Delhi

An investiture will be held at Delhi in connection with the Chiefs' Conference in the latter part of January.

## Calcutta

### Provincial Police Service.

#### Views of National Liberal League.

CALCUTTA, December 4.

The National Liberal League expressed their views regarding the recommendations of the Public Service Commission in the Provincial Police service. The League is opposed to the division of service into imperial and provincial. They suggested two classes of service the first class consisting of Superintendents and Assistant Superintendents and the second class from Inspectors downwards. As regards recruiting in the first class the league suggests simultaneous examinations in India and England. For the sake of gradual evolution a considerable European element may for some length of time be continued.

### Instructional Class in Agricultural Statistics Etc.

#### For Indian State Officials.

CALCUTTA, December 2

In pursuance of a resolution passed at the Conference of Ruling Chiefs last year the Government of India has decided that a small instructional class should be held in the Department of Statistics, Calcutta, for four weeks in December 1918 for the training of state officials in the methods of collection and compilation of agricultural and other statistics. Accordingly Mr. Mahamad Rahamatullah Khan of Hyderabad, Mr. S. N. Bhaagar of Baroda, Mr. T. Ramaiya of Mysore, Pundit Raghunandan Prasad Tewari of Ruchna and Mr. Lambers of Dher are attached to the Department of Statistics from 2nd December.

The Hon'ble Sir George Barnes, Member of the Viceroy's Executive Council will be in Calcutta from 12th to 21st December both days inclusive. He will attend the office in Council House Street and will be glad to meet commercial men who desire to interview him.

CALCUTTA, December 4. Owing to the prevalence of influenza and under the advice of the Surgeon General to the Government of Bengal the thirtieth session of the All India Sub-Assistant Surgeons Conference which was to sit next week has been postponed to 23rd, 24th and 25th January. In connection with the Conference there will also be held sanitary scientific and indigenous drugs exhibitions.

## Burma

### Burma's Silver Wedding Present.

RANGOON, December 4.

Lady Craddock has received the following telegram from Lady Chelmsford, dated Delhi 3rd December:—"Heartiest congratulations to yourself and the women of Burma on the splendid contribution to the Silver Wedding Fund. I know that the Queen Empress will be touched by this proof of respect and affection of the women of Burma."

The Burma Constitutional reform proposals will be published next week and one month will be allowed for criticism.

RANGOON, December 4. The influenza deaths in Rangoon last week number 155 out of a total of 297. Yesterday's figure was 15 and the epidemic is apparently diminishing.

## Bombay

### Mr. Jinnah's Letter to the Sheriff.

BOMBAY, December 4.

With regard to the Willingdon Memorial Public Meeting called by the Sheriff the counter requisitionists have sent a reply to the letter addressed by the Sheriff to Mr. Jinnah. In the course of it they say that the resolution proposed to be moved by the requisitionists states that by their constant and genuine sympathy for legitimate aspirations of people Their Excellencies have endeared themselves to all classes in western India and it proposes to place on record the deep sense of gratitude entertained by the citizens of Bombay for the eminent services rendered to the Presidency by Their Excellencies Lord and Lady Willingdon. Thus two issues of political character are directly raised and these are matters of acute political controversy. With regard to the proposals put forward by the Sheriff on behalf of the requisitionists the reply says that the conditions laid down are of the most unusual character. Some of these conditions will not help to secure fair and independent vote by those attending the meeting. They suggest that the time for the meeting should be 6.30 instead of 4.30 P.M. The Chairman should be elected either by the meeting or beforehand by agreement at a Conference between the two parties. They regret that the name of Lady Willingdon should have been identified with this controversial resolution. Had the resolution been confined to Lord Willingdon the second resolution regarding Her Excellency could have been submitted to the meeting and allowed to pass without controversy. They consider that 48 hours notice of amendment is sufficient. With regard to the proposals







ప్రజాభిప్రాయములు

I  
జేవనానము బ్రష్టిల యెన్నిక.

అంధప్రతికా సంపాదకునకు:

అయ్యో, డిసెంబరు 16 తేదీ నూతన బ్రష్టిలను ఏర్పాటు చేయటయే జొన్నవాడ శ్రీకామాక్షి, మల్లిఖార్జునస్వామి జేవనానమున సబ్ కోర్టువాద ప్రకారం యున్నారని, నెల్లూరుజిల్లా అంధప్రతికా సంపాదకుల నెనరేషన్ బ్రష్టిగ నుండుటకు ఇష్టపడినయెడల ఆర్టికల్ 6 తేదీ జరకు తీసికొనుచున్నాను. అని సబ్ కోర్టుకారికి స్వంతముగా వేర్వేరుచున్నాను.

స. మానుమంతరావుకర్త,  
ధర్మరక్షణసభ యేజంటు.

II

హిందూయువజనసంఘము

అంధప్రతికా సంపాదకునకు:

అయ్యో, ఈ సంఘము 1860 సంవత్సరము అష్ట ప్రకారము రిజిస్టరు చేయబడినది. మున్సిసిపల్ గారు 60 రూపాయలు సంవత్సరపు చందా ఏర్పాటుచేసినారు. ఆర్గ్యోపన్యాసము లిచ్చుటకు మేజిస్ట్రేటులకు తెప్పించినారు. మోతే గంగరాజు జమీందారుగారు రూ 800, పెద్దాడ సాంబశివరావుకుండుగారు రూ 200 లు ఖరీదుగల పుస్తకములు భాండాగారమున కిచ్చినారు. కాశ్యోభవనమునకు ప్రయత్నించుట జరుగుచున్నది. పురజనులు సహాయముచేయ ప్రార్థన.

గ్రంథి నామమూర్తి

ఏలూరు.

కార్యదర్శి.

III

గ్రామ నాకర్లు.

అంధప్రతికా సంపాదకునకు.

అయ్యో, ఇటీవల దయాళువులగు ప్రభుత్వమువారు చిన్న ఉద్యోగముల కందరకు 1918 సెప్టెంబరు నెల మొదలు 1919 నుం. మార్చి నెలవఱకు యాదృష్టము అలవెన్సు కొంత తగ్గినట్లు ప్రకటనచేసినారు. అయితము గ్రామ నాకర్లకు మాత్రము ఇప్పటివరకు ఈ అలవెన్సు ముట్టకు లేదు. గవర్న మెంటువారు "యూద్ధపు (వార్) అలవెన్సు" గ్రామ నాకర్లకి కాంక్ష కోరయ్యచుంటిరా? లేదా? ఇందుకు జవాబు తాము గాని, తమ పత్రికాసాతకులు గాని పత్రికా మూలమున దెలుప ప్రార్థితులు.

అట్లు వారికి వై అలవెన్సు మంజూరు కాని యెడల దొరతనమువారి కరుణ వారిమీద ప్రదర్శించవలయుటకు వీరి యరదృష్టము గాక మేర కారణ మేమిచ్చుది? నెల్లూరుజిల్లా.

IV

కేదారఖండము.

అయ్యో, కవిమలాబంకావదన శ్రీరాధకవి సార్వభౌముడు స్కాందపురాణ ఖండముయందలి కాశీఖండ భీమఖండముల నాంధ్రీకరించి తద్వల్ల భవాత్మకముల ననేకవిధముల క్లాఫించి కృతకృత్యుడయ్యెను. ముగిసి ఖండముల కవిజనము లాంధ్రీకరించిరి. అం దే డెరిమి ఖండములు మాత్రము ముద్రింపబడినవి. పూర్వోక్తఖండములలో నొక్కటి యే వెదపాటి సోమనాథుని యాంధ్రీకరణముగల యేదా క్వాసమున పద్య కావ్యములు జీర్ణ సుత్రములగఁగి వాకగపడె. కొండవీటి కాశీమయలయం దది స్పష్టముగ ముద్రితములవలనం బోలు అక్షరముల లిఖింపబడియుండెను. ముద్రితగ్రంథులుగా నేమో యని విశ్రయగ్రంథప్రతికల గొన్నిటిని జూచినాడను గాని అంధ్రీకేదారఖండము కా కనిపించలేదు. కవిత్వము చాిత్రాపాక మనునందును, పౌరితవదనసోదంచితములు వృత్తములు, వైలి మనోహరము, కవి యాశ్వాసాంతగద్యము: ఇది శ్రీమత్స కలనుకవిజనమిత్ర యర్రయమాత్యపుకృ సరస కవిచాధుర్య వెదపాటి సోమనాథప్రతికం బయిన శ్రీమత్రే భారఖండమున..... అని వ్రాయబడినది. ఇక్కవినివాసగ్రామముల నిర్ణయించుటకు తీసినయాధారములెవ్వియు గానరావు. కాని తన్ను గురించి కృతిభర్త కం. ఘనని వెదపాటి సోమని, నఃఘనని కాండీశ్వగ్రా వాద ప్రంబ..... తత్వజ్ఞుని గనుగని..... అని యనుట కాండీశ్వగ్రాదనయ అరప్రంబ

తిక్కనజయంతి

I

నెల్లూరు

నెల్లూరు ప్రాగైశివు యూరియన్ వారి యజమాన్యముక్రింద "తిక్కనజయంతి" 1-12 18 తేదీన నెల్లూరు పౌరసభాసభిరమున మహావిభవముతో జరిగింది. విజయనగరము సంస్కృతవిద్యాలయ ప్రధానోపాధ్యాయులు లగు బ్రహ్మ శ్రీ భుగటమహాపాధ్యాయ తాతాసుబ్బయ్యులును కాస్తుల వారధ్యకుండులగఁగింది. వెంకటగిరి రాజాగారి ప్రామాణ్యము ప్రధాన తెలుగుపండితులు నెల్లూరు పాఠశాలధి అయ్యులగు ప్రధానోపాధ్యాయులు. (ప్ర. పురుగు నీతారాదు కాస్తులవారును ఉపన్యసించిరి.

అధ్యక్షులు భారతము పంచమవేదమును వివరమునై కొంతజెప్పి భారతప్రామాణ్యమును నెలకొల్పిరి. అంధభారతము కాంతానమ్మిలగున గావ్యముగుటచే ప్రభు సుహృత్సమిత్తాదులవంటి విభుత్వమును ప్రాచీన సాధ్యత్విక పరతత్వ ప్రశంసకములగు భగవద్గీతా సవత్సవతీయము లోనగునని యాంధ్రీకరింప బడవలె నని వెల్లిసి నన్నయరచన నలెగాక తిక్కన కవిత యాంధ్రలోక సామాన్యభాషయందు గూర్చబడినదనియు తిక్కన భారతము తేనివో యాంధ్రభాషయని చెప్పవలెననే యుండదనియు సంస్కృత సవత్సవలగు పదములే తెలుగు వాద్యములమై యుండుననియు జెప్పిరి. నన్నయ ప్రయోగింపవలె రూపములు సుధుగా కొన్నిటికాసి తిక్కన కాలమునకే నన్నయగ్రాసిన తెలుగునకు మార్పులు గ కాగింపించినదని సోపాహరణముగ స్పష్టించిరి. తిక్కన తెలుగు ఆత్మికమైన తెలుగు గాదనియు దానిని "నెల్లూరు తెలుగు" కొందరు ఇప్పటివారు తూలనాకుయందరియు నిన్నటి యువనాస్థులలో నొకరగు నీతారాయయ్యగారు సోమ్యముగ జెప్పర, ఆ ధ్యక్షులు అట్లు తూలనాకుట వ్యాధియు గాదనియు నెల్లూరు వారు మాటలాడు సామాన్యపు తెలుగును పరిక్షించిన తిక్కన తెలుగు పోలి విశేషభాగము గ్రాంథికభాషా తుల్యమై యున్నారమన్నదనియు నెల్లూరు తెలుగుకు ప్రశంసించిరి. ఈ కాలమున లోక వ్యవహారభాషగాని సంస్కృతముకు పుస్తకములవలననే నేర్చుకొనవలసి యున్నదనియు తెలుగు అట్టిదిగాక జీవచ్ఛావయైన లోకవ్యవహారమున నున్నందున ఇటువంటి లెసగుండ బంధించి యుండుటకు వలకుగాదనియు వ్యవహారములో నుండు భాషకు వ్యాకరణము లేర్పడవలయునే గాక యేకాలములలో వ్రాసిన వ్యాకరణములవలననే జీవచ్ఛావ నిమిద్దీ యుండవలయు నని గోరుట సరికాదనియు ఇతరు స్వవహారములలో నుండు ప్రయోగముల పనుకొందు వ్యాకరణము లేకపోవుట వైయ్యోగకరములతప్పగాని లోచనతప్ప గాదనియుజెప్పిరి.అంధ్ర కల్పానితానానీని అహోబిల పండితీయములనై ప్రమాణములుగ వైకొన్న తిక్కనాదులు వ్రాసినగ్రంథములు అప్రమాణములగు ననియు మహావిభవోగమైవాషకు కరణమై యుండవలయుననియు కాసిందిరి. తిక్కన కవిత్వముకుందలి జైవిద్యము రస సోమణము భాషాప్రాశ్ని సృష్టించకయనము గానగు వానిం గూర్చి దీక్ష ముగ బ్రకాశించిరి. పార్థసారథి అయ్యంగారును కవిత్వ విశేషములగు గూర్చి నివ్వరించెప్పిరి. తిక్కన కవి బ్రహ్మ యనబడుటకు గాణముల సప్రమాణముగ నాపిరి. వైలియు రీతియు జాతులకై కొన్ని పద్యముల జదివిరి.

మాత్రుదేవియు వ్యోమకేనుయ్యెడి. కృతికృతుడు..... కావయ మంత్రునిగని సమగ్రైక్య సునిశ్చయముకై ఆకుటుబట్టి కావయమంత్ర యనినను - నాంధ్రభాషాప్రబంధం బొనర్చి నాపేర పంకింబు చేయమని బహుమానపూర్వకముగా గన కాంబరాధుల గట్టించియూపిన నన్నయమంత్రితేభయం గృతి నాయకునినే ఇయ్యచోచుటయు చెప్పందొడంగి తిత్వారం భమున కుభిషిష్టార్థముగా గృతికృతయన కధీకృతుండయిన బొప్పభూపాలు మంకావతారం బభినర్తించెననుట బొప్ప భూపాలుమంత్రితృ మనము ప్రధమయ్యె. ఈ నిశ్చిత గ్రంథము నుద్ధరింపుటలంపునో ఈశుకటనము మహాజనుల కల్పించిరి. ఎవ్వరికేని గ్రంథమునంద్రాణోదేకముండి మరయ్యోప్రతియుండ కలవని మంపురువనవో కృతజ్ఞ తానందనములతో సమర్పించెద. మత్సరచోయనన కనుపును మరయ్యో ప్రతిని నాకవ్య లేని బంపినవో కృతజ్ఞుడను. ఈమని,గుంటూరుజిల్లా. ముదికొండ కోటయ్యకౌస్త్రి.

నీతారాయ కాస్తులవారు ప్రస్తుతపు తెలుగుయొక్క ఉత్తమగూర్చి సామక్రీముగ జెప్పిరి. తిక్కన తెలుగుకు "నెల్లూరు తెలు" గని ఇతరులు ఎత్తిపాడుచుటకుగూర్చి దీక్ష ము గ నపన్యసించి తెలుగు ఇట్లు మోస్తయునకు పాలుగావలయునా అంధ్రీకరణకృతికి పుట్టిల్లియైన నెల్లూరు ఇట్టినిందల నోర్వ దగునాయను మొదలగు సుగతులు సోత్కంఠముగ నుడివిరి. అంధ్రీకరణకృతులు నెల్లూరువారు ఆహ్వానముజేసి అంధ్రీభాషా మతల్లికి బట్టినదౌర్వత్యము నెడబాప సాతులని ఘోషించిరి. అంధ్రీవాక్యము వ్యాపనమున కెంతయో యుపచరించుచుండు వానిల్ల వెంకటేశ్వరుగారికి ప్రాగైశివు, యూరియన్ వారు నిన్నటిపథలో బంగారు పతకము నప్పించిరి. ఈ వెంకటేశ్వరు గారు కీర్తిశేషులగు వానిల్ల రామస్వామికాస్తులవారి కుమారులు. సంస్కృతాంధ్రీగ్రంథ పక్రటనమున ఆశీర్వా దీక్షగల వారు విద్యాలయములకు ధర్మరతనయందీరములకు పుస్తకా గారములకు వీరి పాత్రముల ధర్మముగ నిచ్చిరి. మద్రాసురాజ ధానిలో సంస్కృతాంధ్రీ గ్రంథముల నమ్మిత్తు ముద్రాణా లయములలో వానిల్లవారిది కడుప్రాచీనమైనది. అపూర్వగ్రంథము లనేకములు వారమ్మవేయించి యున్నారు.

అగ్రాసనాధిపతిగారికిని ఉపన్యాసకులకును అభి మందనములతో ఈ జయంతి జయప్రదముగ సమాప్తమైనది. ఈ జయంత్యుత్సవమును ఈ యూరియన్ వారు నాలుగోడ్ల నుండియు చేయుచున్నారు. మొదటిపథకు చిలకమర్రి లక్ష్మీ నరసింహంగారులు రెండవసంవత్సరము కవిరాజ శ్రీపాద కృష్ణ మూర్తి కాత్రిగారును మూడవసారికు బ్రహ్మశ్రీ వేదము వెంకటరామ కాస్తులవారును అధ్యక్షులుగ నుండిరి. ఏటట ఈజయంత్యుత్సవము జరుగుటచే జనులకు మాతృభాషయందు గొప్ప యభిమాన ముండునుచున్నది. తిక్కన జయంతిగాని ఇంకను ఇతరకవుల నుద్దేశించిన జయంత్యుగాని యూరూర జరిపిన తెలుగుజిల్లాలకు గొప్ప ప్రబోధ కలుగును. భాషా ప్రియుక్తరాష్ట్ర విధానములకు అత్యంతమైన బలము కలుగును.

II

అనంతపురము.

ఈనెల 1 వ తేదీ సాయంత్రము హట్టి కృష్ణమూర్తి పుస్తకాలయమునఁ దిక్కన సోమయాజి జయంతి జయప్రద ముగా జల్లాది నూర్వచారాయణ కాస్తులగారి యగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద జయపఁబడెను. పట్టపర్తికుంఁ జరుపు విద్యార్థి పి. రామాచార్యులుగారు తిక్కనకవిజీవితముగూర్చి చక్కని వ్యాస మొకండు చదివిరి. తిక్కనయశ్వ తన గద్యములలోఁ జెప్పకొన్న విముదజనారాధనవిధేయ యను వాక్యముఁబట్టి, మాడ నెదనియెడ నెక్కుడు నమ్రభావము మాపట్టుచున్న దనియు, "నమ్రకాలమువారల మెచ్చరే కదా" యను నానుడి యనోన్మయైత్రం గలయు గడవిన తిక్కన కేతవలమొడ నన్వయింప దనియు, వారి జీవితచరిత్రములనుండి మనమెల్లఁగ గ్రహించదగు నీతు లిచ్చియియు వై. వెంకటరావుగారు కొంత మెక్కి నుక్కాశించిరి. తిక్కన రూపము లేమికి దుర ప్పిలుచు చి. క రామకృష్ణకర్త వదిలిన జేవనకాండ, గేతన కవికృత దశమమారచరిత్రములలోని తిక్కనను గూర్చి చేతుం బడిన పద్యనములు కొంతమట్టుకు సాధనసామగ్రిసాహాయ్యం బులకు ననియు దానంజేసి యమృతహాసీయుని నుండరాకృతిఁ జీత్రించుటకు ఇంతకు మున్నె యొకప్పుడు ప్రయత్నించిన జై కృష్ణరావు చి. పి. చి యల్ గారు అంధ్రప్రకాశనమునకు వండుకల గు చున్నారనియు ప్రస్తావించిరి. పిదప సగ్రాసనాధిపతిగారును హట్టి కంకరరావు చి. పి. గారు ను మరూరు లక్ష్మీనరసప్ప యు. పి. గారును హైమాంబుల విద్యార్థులఁ గొందఱిని భారత పతనయుండ బరిక్షించి వారి యోగ్యతల నరసి, బిందు మాధవకర్తయును బోలునకు ముదటి బహుమానమును, పి. గుబ్బరాజును బాలునకు రెండవ బహు మానమును నిచ్చునట్లు తీర్మానించిరి. తిక్కన కవికృత భారత నిర్వచనోత్తర రామానుజములే బహుమానములుగ గణింపఁ బడుట సమంజసమని వారు నూచించిరి. వైపరీత్యలో మూడవ వాడుగాఁ జేరిన నీలకంఠరావుకుఁ దనసహపాఠులు కొందఱు మెచ్చి యొక జేబుగడియారము బహు మానముగా నిచ్చిరి. అంత సగ్రాసనాధిపతిగారు తెలుగు భాసకున్న మూర్తయుఁ గూర్చియు, నన్నయ తిక్కనల కవిత్వమునా త్త్వముఁ గూర్చియు, మాతృకయైన మూలగ్రంథము నాంధ్రీకరించుటయందు వారలంబించిన పద్ధతిఁగూర్చియు రసాచిత్త్యమునకుఁ గొన్ని యుదాహరణములఁ జాపుచు నుపన్యాసముచేసిరి. భక్తిపూర్వకముగా వారికిఁ బుష్పాంజలి సమర్పింపబడెను.

# భోర్లు నెంటు జారి గెజటు

డిసెంబరు 3 మంగళవారము

పబ్లికేషన్

మానసియులగు పద్వైద్య కావిరుగుగారు రిఫారము కమిటీయందు సభ్యులుగా నియోజింపబడినందున, మానసియులగు నార్కును మార్చి బాంపుగారు రివియూబోర్డు నామగన సభ్యులుగా మానసియులు రాబర్డు గ్రామాముగారు రివియూ బోర్డు మూడవసభ్యులుగాను, మానసియులు అజిన్ద్రు మున్సిరు సాహెబు బహద్రుగారు రివియూబోర్డు రెండవసభ్యులుగాను తాత్కాలికముగ నియోజింపబడిరి.

జిల్లా కలెక్టరు హెచ్. ఎస్. ప్రోత్సగారు ప్రభుత్వపు మునిసిపలు, లోకబోర్డులకాపుకు కార్యదర్శులుగా నియోజింపబడిరి.

బ్రాకస్టర్. ఐ. సి. ఎస్. గారు, ప్రోత్సగారు ఫోన్ కర్నులుజిల్లా కలెక్టరుగా నియోజింపబడిరి.

అధికారములు

బడ్జెటు సబుమేజిస్ట్రేటు వెల్లాల రామలింగకృష్ణి, శ్రీ కంఠశ్యు, తిరుపతి సబుమేజిస్ట్రేటు చిత్తూరు తర్రఫీ, గంజాములోని డిప్యూటీ తహశీలుదారు కడియాల పుగమోత్ర మపరతులు, కృష్ణాజిల్లాలోని డిప్యూటీ తహశీలుదారులు పోమయ్యజాల వరసింహూ, నడింపల్లి మానుమంత్ రావుగార్లు మొదటి నేరస్థులను విచారింపి తీర్పుచెప్పటకు అధికార మియ్యబడినది.

గుంటూరు జిల్లాలోని మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటు సిరాం వీరరాఘవస్వామిగారు మానుగారు, సాక్ష్యమును ఇంగ్లీషున వ్రాసికొనుటకు అధికార మియ్యబడినది.

కాకినాడ : వానల అంబర్ల త్యాగరాజులు పామరు గారు, సెషన్లు మేజిస్ట్రేటుగా నియోజింపబడిరి.

స్థానికకాపు

ఓరుగంటి సోమసుందర రావు పంతులుగారు విశాఖ పట్టణము తాలూకాబోర్డున కధ్యక్షులుగా నియోజింపబడిరి.

వేమూరి నారాయణరావు పంతులుగారు బందరు తాలూకాబోర్డున కధ్యక్షులుగా నియోజింపబడిరి.

శ్రీకాకుళము పురపాలకసభ్యుల సంఘమునకు రావుసా హేబు సంగిశెట్టి వేంకటనారాయణస్వామిగారు, క్షుత్రి శంభు సింగుగార్లు సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

కందుల వీరరాఘవస్వామిగారు రాజమహేంద్రవరము పురపాలకసభ్యుల సంఘమున కధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

పేకదావూరు సాహేబు బహదరుగారు పర్లాకిమిడి పురపాలకసభ్యుల సంఘమునకు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

విశిఖెట్టి కొండయ్య శ్రేష్ఠిగారు నంద్యాల పురపాల కసభ్యుల సంఘమునకు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

ఉరకూర నల్లపల్లెగారు బల్లారి జిల్లాబోర్డునకు సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

లింగం వేంకటకృష్ణయ్య శ్రేష్ఠిగారు కర్నూలు తాలూకాబోర్డునకు సభ్యులుగా నియోజింపబడిరి.

దిప్రూరి నల్లపల్లెగారు నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు సభ్యు లుగా నెన్నుకొనబడిరి.

అధికారము

ఏలూరు పురపాలకసభ్యుల సంఘాధ్యక్షుడు సభ్యులచే, ఎన్నుకొనబడుటకు అధికార మియ్యబడినది.

విద్యాకాపు

కాకినాడలోని పితాపురము రాజాగారి కళాశాలయందు ఇంటర్మీడియటు పరీక్షకు మూడవక్రమస్థానము సంస్కృతాంధ్రములను నేర్పటకు చెన్నుపుర విశ్వవిద్యాలయమువారు అనుమతి యిచ్చినారు.

రిజిస్ట్రేషన్ కాపు

సబురిజిప్టోయలు చాంగంటి మల్లారావుగారు గోదావరి జిల్లా పోలనరమునకు, తాడిపత్రి చక్రపాణి రావుగారు కృష్ణాజిల్లా చల్లపల్లికిని, బదలాయించబడిరి.

న్యాయకాపు

చెన్నపురిలో న్యాయవాదులుగానున్న అనంతనారాయణ అయ్యరు, నారాయణశర్మగారు విశాఖపట్టణమునకు డిప్యూటీ మునిసిపుగా నియోజింపబడిరి.

మోక్షార్థులకేలు చక్రయ్యగారు రాజగోపాల అయ్యంగారు, బందరునుండిపు సంచత్తు అయ్యంగారు నెలవుకుండి తచ్చునంతకరకు వారిస్థానే బందరుకోర్టు డిప్యూటీ మునిసిపుగా నియోజింపబడిరి.



NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Pier's Principle of Hypo-æmic Treatment by Messrs. Euston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested on

Free descriptive literature regarding this marvel cure, especially mentioning the Andhra Patrika to the [669] Erectuss (A. P. DEPT) Sole Agency for the East, Patana (Punjab) India.

గుత్తి డిప్యూటీ మునిసిపు కనంబి గోపాలయ్యగారు, బెజవాడ టెంపరరీ సబ్ డివిజన్ కే. లక్ష్మీనగర అయ్యరు గారు సాక్ష్యుల వాస్తవమును ఇంగ్లీషున వ్రాసికొనుటకు అధికార మియ్యబడినది.

పబ్లికేషన్ కాపు

కృష్ణా వెస్టర్న్ డివిజన్లోని కామలమ్మియం 1919 సం॥ మార్చి 15 వ తేదీనుండి జూను మాసారంభమువరకు మూడు బడులు.

పి. ఎస్. రంగనాథఅయ్యరుగారు గోదావరి టాంపు రిపోర్టేషన్ స్కీము డివిజనుకు, ఎస్. ఎం. కామాక్షి సుందర కాష్ట్రీగారు గోదావరి వార్తరసు డివిజనుకు, అస్తగిగారు విశాఖపట్టణము డివిజనుకు, కె. ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యరు గారు గంజాము డివిజనుకు, ఎస్. వి. నూర్యనారాయణ అయ్యరుగారు గుంటూరు డివిజనుకు, ఎస్. వేంకటాద్రి నాయుడుగారు కృష్ణా కృష్ణరసు డివిజనుకు, పి. వేంకట రమణరాజుగారు గోదావరి వెస్టర్న్ డివిజనుకును బదలాయించబడిరి.

టెంపరరీ సబుఇంజనీయరు కే. పల్లియప్ప పిల్లగారు సిద్దాట్టు డివిజను అధికారిగా నియోజింపబడిరి.

వైద్యకాపు

డాక్టరు టి. సి. జోసపుగారు ఫియనిపట్టణము మునిసి పలు వైద్యాధికారులుగా నియోజింపబడిరి.

డాక్టరు ఆర్. రాజగోపాలముగారు గుంటూరుజిల్లా వైద్యాధికారియై పనిచేయుటకు నియోజింపబడిరి.

ఫారెస్టుకాపు

డిప్యూటీ ఫోరెస్టర్ పార్థసారథినాయుడుగారు మోరి చెరువు డివిజను అధికారిగా నియోజింపబడిరి.

టి. ఎస్. నారాయణస్వామి శెట్టిగారు కడపజిల్లా ఫారెస్టు అధికారియై పనిచేయుటకు నియోజింపబడిరి.

కర్నూలుజిల్లా నల్లమలలోని చెయవాండ్ర ప్రత్యేకాధికారి సాంధ్యగారికి రెండు నెలల ప్రీవిలేజ్ సెలవీయబడినది.

మహమదు నాజీబు సాహేబు బహదరుగారు అప్పరు గోదావరికి ఫారెస్టు అధికారిగా నియోజింపబడిరి.

**కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో**  
O. P. 13 of 1918.  
(1884) పిటిషనరు:-బొడపాటి చంద్రయ్య.

ఇందువలన సకలమైనవాటికి తెలియజేయుటకు మేము సగా కనిగిరి డిప్యూటీ మున్సిఫ్ కోర్టు ఫయలు, ఐ. పి. 1918 సంవత్సరం 1 నె 18 నున వాదయగు బొడపాటి మల్లయ్య భార్య, బొడపాటి చంద్రయ్య తన భర్తకు రానులిన యావత్తు ఆస్తులను తండుకొనుటకు గాను యా కోర్టులో వారను నట్టి ఫి కేటు యొక్కనుని మనవిచేసుకొని యున్నది. గమక, ఆ మనవు దారునికి వుండెను బాధ్యతనుబట్టి మిగు ఆ డివిజనుకు కిన్న మున్నయెడల మియొక్క బాధ్యతను స్థాపించుకొనుటకు తగిన సాక్షి సాధనములు మొదలగు బుబ్బువులతో యా కోర్టు ఎదుట 1918 సంవత్సరం 11 డిసెంబరు నెల 20 తేదీ లోగా హాజరయి తెలియపరుచుకొనెద మనె.

1918 సంవత్సరం నవంబరు నెల 30 తేదీన నాచేవా లున్నా కోర్టు ముద్రయున్నా చేయుచున్నది.

District Munisiff.

సర్ జాను హ్యూఎలు గారు:- మెసపాపేమియాలో ఆర్థికవిషయములను పరిశోధించుటకు, సైనికాధికారుల వరు మువనుండి అధికారమును ప్రశాధికారుల స్వాధీనము చేయుటకు వ్యవసాయము ఆహారసమృద్ధి మున్నగు వారిని పరిశీలించుటకును సర్ జాను హ్యూఎలు గారు మెసపాపేమియాకు చేరి రవి అధికారులు తెలిపిరి.

## కావలెను

మా గ్రంథములకు చందాదారులకు చేర్చు యేజెంట్లకు కాళ్ళెత్తు కమిషను యియ్యబడును. వివరములకు ఆర్థికా పోస్టుచీట్లు పంపుడు.

1370 మా నేజరు, కలాభివరసి, గాయకరం, రామచంద్రపురం లోను, గోదావరి జిల్లా.

301 పాల్వపు వేంకటాచల 594  
పండితులవారి సిద్ధాపదములు.

లోకానుయహర కస్తూరిమాత్రల నిర్వచనము పరికింపుడు.

ప్రతి పత్రికయనకు లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించబడుచున్నవి.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సిచాకో, మలియెస్టేట్, గోవా, ఫీజి, బెలెండ్, ఈస్ట్రేలియా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాపదమును, తుపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకానుయహర" కస్తూరి మాత్రల సీసా మియింకు సున్నయెడల, మాటికి వైద్యుల సమయమును, విశీలించి, మురపెట్టుకొనుటకు తప్పిపోవుడు.

శిశువులు, శిశువారము, అశిశువులు, పార్శ్వవారము, బ్యరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజము పోస్టు, బలహీనత, అనారోగ్యము, నెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలుగు బ్యరము, దగ్గు, నాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాపద సేవచే హాస్యముగా పోయి గుణములు గలుగును.

వైద్యులలో సహకరింపును లగునట్టియు నుపయోగకరములగు కర్మాటక మూలికలయందు యావధములను తమము చేయుచుందురు.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాకును మును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుబాధాపత్రము, ప్రతిసీసాతో నూటి యుండును. 250 మూత్రమున్న సీసా తలవా లు, మూత్రము.

రి సీసాల కోకనారి తెప్పించుకొనిన అంశాల ఖర్చుతోటిరి తూ 4-పి.డి 2. సీసా లోకనారి కోనిన 2-14-2 3. సీసా లోకనారి కోనిన 1-5-0 సకల రోగములకు మూడవ ఆవహాత్యే వియ సిద్ధాపదములు కొరకును.

ప్రతి సీసావారున వైద్యులలోను, ముందుగా